

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Árca: 220 Ft

XXVI. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat * **2019. november**

A tartalomból:

Tisztelt Olvasók!

Véget ért egy ötéves önkormányzati ciklus. Október 13-án új önkormányzatot, polgármestert választottunk, és szavaztunk a megyei képviselőkre is.

Olvasóink nevében megköszönöm a leköszönő polgármester és képviselő-testület munkáját. Tudom, hogy időnként voltak, lehetnek viták, egyet nem értek. Így teljes a demokrácia, így tisztulnak a dolgok. Biztos vagyok abban is, hogy mindenki legjobb tudása és lelkiismerete szerint végezte feladatát.

A megalakult új testületnek, polgármester úrral az élen, kívánok jó egészséget, Isten áldását munkájára.

Az Olvasók nevében: a Főszerkesztő

10. Civil sarok:
dr. Papp Sándor PhD

18. Vaszkán Milán újabb sikeres szereplése

19. Nagyváradon jártunk

Alakuló ülés

2019. október 23-án Toldi Balázs elnökletével megalakult Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete, melynek tagjai a következő öt évre átvették mandátumukat Dr. Szendrei Évától, a Helyi Választási Bizottság elnökétől. A Himnusz elénekését követően az ünnepi ülés résztvevői meghallgatták az Elnökasszony beszámolóját a választással kapcsolatos eseményekről, majd az eskü letétele után a megválasztott polgármester ciklusprogramját hallgathatták meg. A napirendi pontok között szerepelt a javadalmazások ismertetése, elfogadása, illetve az alpolgármester, a bizottságok elnökeinek és tagjainak megválasztása, eskütetele. A polgármester javaslatára Lehóczkiné Timár Irént alpolgármesterré, Farkas Zoltánét az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság elnökévé, Szujó Zsoltot a Városüzemeltetési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság, míg Gózan Sándor Képviselőket a Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai Bizottság élére választották.

Folytatás a 9. oldalon!

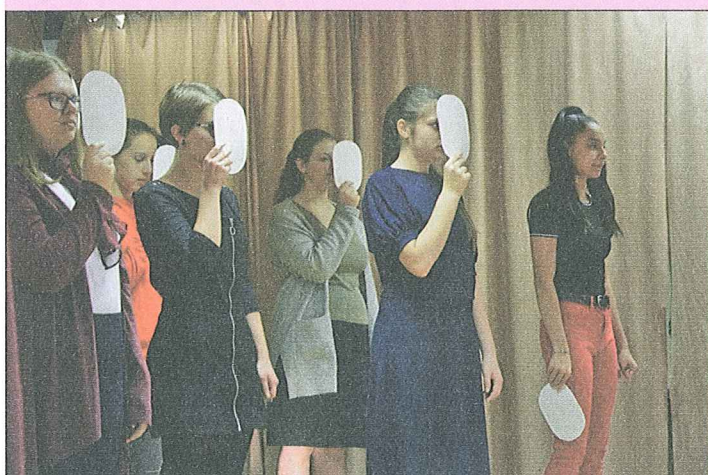

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola hírei

1956. október 23.

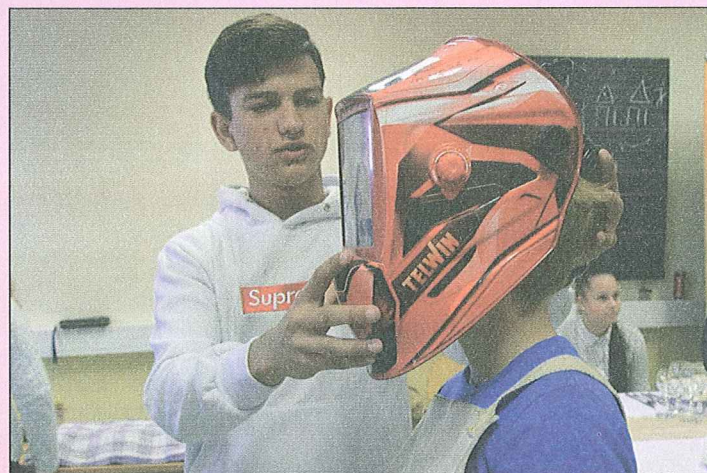
Hagyományainkhoz hűen idén is megemlékezünk iskolánkban 1956. október 23-áról. Nyolcadikosaink megható műsorral tisztelegtek '56 mártírjai előtt, a forradalom napjait, a szabadságért életüket áldozó fiatalokat idézték meg jelenetükben, s az emlékezés fontosságára, átörökítésére hívták fel a figyelmet.

Felkészítő tanárunk Kondorné Tímár Erzsébet volt.

Pályaorientációs nap

Iskolánk október 24-én szervezte a már több évre visszatekintő Pályaorientációs Napot. Meghívásunkat a szarvasi Székely Mihály Szakgimnázium és Szakközépiskola, a Dévaványai Szakgimnázium és Szakközépiskola, a mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és a Gál Ferenc Főiskola Békési Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája fogadta el. A középiskolák forgószínpad-szerűen mutatták a választható szakmákat, képzési választékukat. Nemcsak az érintett 7-8. osztályosok kaphattak tájékoztatást, de a legkisebbek számára is élményt jelentettek a gyakorlatias bemutatók. Köszönjük a megjelent iskoláknak, hogy segítettek diákjainknak a szakmák megismerésében.

Papírgyűjtés

2019. október 25-én papírgyűjtést szerveztünk. A melengető őszi napon sokan érezték fontosnak, hogy a környezetükben felhalmozódott papírt, papírhulladékot összegyűjtsék és elhozzák iskolánkhoz, ezzel is támogatva a tisztább környezetet, s nem utolsósorban az osztályok versenyét.

Köszönjük mindenkinek a segítséget!

Wass Albert: Te és az Isten

Gondoltál-e már arra, hogy milyen csodálatos a világ? Mennyire egész és mennyire tökéletes minden, amit nem az ember alkotott? Nézz meg egy virágot! A legegyszerűbbet: nézz meg egy hóvirágot!

Honnan tudja meg bent a föld alatt, hogy odakint már elment a hó s az ágak könnyező rügyein cinkék hintáznak a napsütésben? Nincs telefonja, rádiója sincsen, mégis értesül arról, hogy mennyire haladt a világ a tavasszal. Hideg föld öleli még a gyökeret, de már megindulnak benne az élet nedvei és moccan a csíra. Felüti kis zöld fejét a nyirkos falevelek alól. Kinő a szár, utána futnak a levelek. Zöldek. A föld nedvei összetalálkoznak a napsugárral és zöldre festik a hajszalereket. Aztán kinyílik a szár, kifelik a bimbó, előkacag a virág. Kacag. Szinte hallani lehet.

Nézd meg jól, milyen szép! Milyen szép és milyen tökéletes. Ember-művész nem alkotott még hozzá foghatót, csak másolt. Egy láthatatlan nagy művész keze dolgozik körülöttem.

Néztél vízcseppet mikroszkóp alatt? Mennyi ezer élet nyüzsög benne. Egy egész világ. Minden vízcsepp egy világ. Minden világ egy vízcsepp. Önmagáért való zárt egész. A Te szemedben céltalan, mert nem vagy művész. Művész csak egy van ezen a világon, egyetlenegy, aki alkot. Napról-napra, percről-percre, mindig újat és mindig ugyanazt.

Nézd a fát! Nézd a hegyet! Nézd meg a folyót vagy a tengert! És gondold el, hány milliárd vízcsepp van benne, hány milliárd vízcseppbe zárt világ! És aztán gondold a csillagokra! Azokra, amiket ismersz, és azokra, amiket nem ismerhetsz. Tiszta éjszakákon nézz föl az égboltra: olyan éppen, mint a vízcsepp a mikroszkóp alatt. Minden csillag egy élő valami és köztük a Tied, a Föld, talán a legkisebb. Gondold csak el, hány milliárd vízcsepp lehet még ezen az egyen kívül, amit ismersz.

És akkor gondold szájalommal azokra, akik el akarják hitetni Veled, hogy nincs Isten.

Nincs, mert ez, vagy amaz így történt. Mert romokban fekszik a házad. Mert meghaltak sokan, akiket szeretted. Mert kevés a kenyér. Mert sok a nyomorúság. A világban, mondd, nincsen igazság. És a Te világotat érted alatta. A Te külön világotat, ezt az aszfaltos, vízvezetékes, órabéres és gyárkéményes világot. A nyakkendő, nyúlászorkalapos, szénhiánnyal küzdő, műhelyszagú és paragrafusok közé zsúfolt világot. És elfelejtetted, hogy ezt a világot Te csináltad magadnak. Te és a többi emberek, és így egyedül ti vagytok felelősek mindazért, ami benne történik.

Istennek semmi köze a házakhoz és az órabérekhez, az általa feltalált bombákhoz és drótsövényekhez, semmi köze ahhoz, hogy kapsz-e nyugdíjat vagy sem és hogy meg tudsz-e élni abból a fizetésből, amit a többi emberek adnak Neked az önként magadra vállalt munkáért. Isten bele sem néz a számlakönyveidbe, nem törődik a gépeiddel és talán azt sem tudja, hogy létezik az egyik vízcsepp milliomodik porszemén egy úgynevezett társadalmi rendszer, amit mesterségesen fölépítettél magadnak és amivel most nem vagy megelégedve. Ő a csillagrendszerrel és az ibolyák gyökerével törődik csupán.

Isten művész, aki megalkotta a világok milliárdjait és pillanat-

ról pillanatra újakat alkot. Amit Ő alkotott, azért vállalja a felelősséget. Ott minden az Ő elgondolása szerint történik, tiszta és művészi törvények alapján. Ott nincsenek meglepetések és váratlan fordulatok. Nincs győzelme a gonosznak, mert nincs gonosz. Ezt a fogalmat az ember alkotta és emelte földöntúli alapzatra, hogy megbocsáthasson magának, ha ostobaságokat cselekszik. A sas nem gonosz, amikor lecsap a galambra. Fiainak viszi, hogy élhessenek. Művészi rendező keze igazította így a szerepeket, hogy ne szaporodhassanak el a galambok s ne egyék el az egerek elől a gabonát.

Az ember alkotott magának egy külön világot, a vízcseppben belül. Kiugrott a nagy együttesből, kivonta magát a művészi rendező keze alól, ácsolt magának külön színpadot, pingált magának külön díszleteket s maga osztja ki magának a szerepeket benne. Hát ne jajgasson, ha rosszul sikerül az előadás. Ha a kontár módon ácsolt kulisszák olykor rászakadnak és rozsdás szögekbe veri a fejét. Maga tette oda a szögeket.

Ha rosszul mennek tehát a dolgaid, ne csodálkozz. És főleg ne igyekezz Istenre hárítani a ballépések felelősségét. Szabad kezűt kértél, s Ő, amennyire lehetett, szabad kezűt adott. A lerombolt házakért, a drágaságért, a feketepiacért, a szénhiányért s azért, hogy pénz nélkül maradtál és vakarod a fejed: Ő igazán nem tehet. Talán nem is tud ezekről. Nem kíváncsi, hogy az Ő rendjén kívül, a sok milliárd vízcsepp közül az egyikben egy igazgága kis moszatocska a maga önteltségéből mire végezte. Neki a hóvirágokra van gondja, meg a madarakra. A csillagokra és a fákra. Meg arra, hogy szüless és meghalj. És hogy a gyomrod - feltéve, ha mértéktelenségében el nem rontottad - megeméssze az ételt, amit adsz neki. Nem felelős, ha szíved idő előtt megunja pumpálni a véredet, mert hanyagul és könnyelműen elrontottad felesleges izgalmakkal, amiket a magad bosszantására sikerrel kiagyaltál.

Egyáltalában: az Istennek hagyj békét saját világgal kapcsolatban. Nem várhatod, hogy Ő menjen oda hozzád, ha magad voltál az, aki fölünyes emberi elmédre hivatkozva hátat fordítottál Neki. Te kell fölkeressed Őt, ha vissza akarsz Hozzá térni. Könnyen megleled, ha igaz és tiszta benned a szándék. Ha nem sértett hiúságodat és csalódott önzésedet akarod Neki elpanaszolni, hanem egyszerűen csak látni akarod Őt s megnyugodni abban, hogy van.

Ott leled mindég, a műhelyében. A vízcseppben, amit számodra alkotott. Csak nyisd ki a szemedet jól. Megtalálod a fűszálban, amikor éppen nő. A virágban, mikor a szirmait bontja. A pillangóban, ahogy szárnyra kél. Ott dolgozik.

És ha elég tisztán és elég egyszerűen állasz meg előtte, levette minden magadra aggatott bohóc-cicomát, amit társadalompolitikának, tudománynak vagy előítéletnek nevezel: akkor talán reád is néz. Talán még reád is mosolyog. Mélységesmély, szelíd művész-szemével végigsimogat és azt mondja:

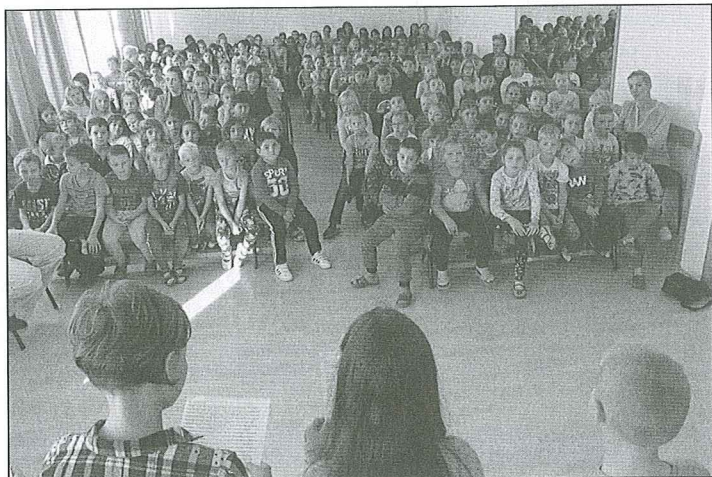
- Bizony látom, rossz bőrben vagy fiam. Ideje volt, hogy viszatérj közénk.

A Rózsaszigeti Iskola hírei

Mesét mondtunk a Népmese Napján

Az országos Népmese Napja alkalmából „mesés órát” tartottak a 4. osztályosok az alsó tagozatos társaiknak. Délután pedig az első osztályosok a Határ Győző Városi Könyvtár szervezésében a Palinta Társulat előadásában egy vidám

hangulatú, zenés, klasszikus, paravános bábelőadáson is részt vettek.

Mozogtunk az Európai Diáksport Napján

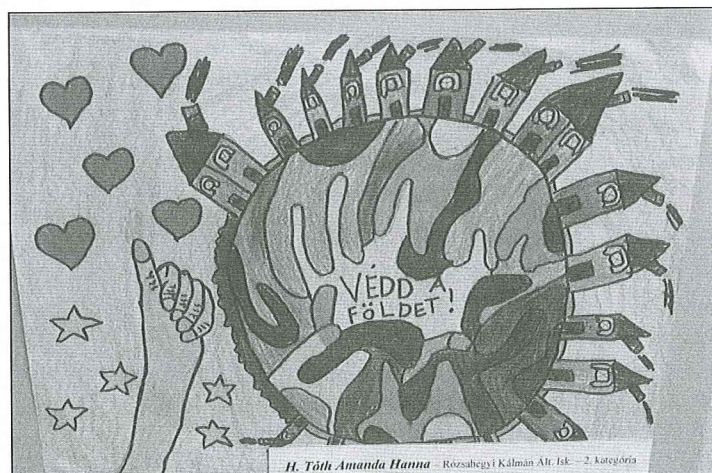
Az idei évben az Európai Diáksport Napja szeptember 27 – ére esett. A kezdeményezés célja, hogy a sportolást ünnepelve, különböző sportos tevékenységekkel a mozgás örömét népszerűsítve töltsünk el egy napot. A kihívás része,

hogy az adott évet, méterben le kell futni, majd legalább 120 percet sportolással kell eltölteni. A futás távját az alsós diákok felosztva, míg a felsősök egyben teljesítették. A 120 perces sportolás keretében az alsós diákjaink bújócskáztak, számháborúztak, célba dobtak, akadálypályát teljesítettek és egyéb játékos feladatokkal töltötték ki a rendelkezésre álló időt. A felsősök egy házi labdarúgó bajnokságon vettek részt, illetve kidobós és floorball meccseken méretették meg magukat.

Könyvtári programok

Az Országos Könyvtári Napok keretében bőséges programkínálatot nyújtott az iskolásaink számára a Határ Győző könyvtár. Iskolánk 1. osztályosai a Népmese Napján a Palinta társulat zenés bábelőadását nézték meg, majd az 5-6. osztályosok Paskó atya szakácskönyv bemutatóján vettek részt. Itt nemcsak a sütés-főzés rejtelmeibe nyertek bepillantást, de érdekes történeteket is hallhattak a kelebiai származású konyhaművész előadásában. Iskolánk számos tanulója készített rajzot a Felelősség a Földért című rajzpályázatra. A legszebb, legkreatívabb alkotásokat díjazták, oklevelet, könyvet vehettek át az ügyes gyerekek. A díjátadó előtt Muzsikás Gábi és barátai szórakoztatták a jelenlevőket, a gyerekek remekül érezték magukat a nem mindennapi előadáson, ahol a pumpa, a szívószál vagy épp a portörölő vált igazi, mégis varázslatos hangszerré szakértő kezekben

H. Tóth Amanda Hanna – Rózsasziget i Kálman Ált. Isk. – 2. kategória

Sporteredmények

Szeptemberben zajlott a Kajak – kenu Országos Diákolimpia, ahol iskolánk diákja is megmérették magukat a Körös Kajak színeiben. U13 – as korosztályban K-1 2000 méteren Gellai Gergő második helyezést ért el, ezzel válogatott tag lett. U12 – es korosztályban MK-1 2000 méteren Nagy Ágoston második lett. Nagy Dominik, Bela Zsóka és Fekécs Zsófia is szép eredményeket értek el ezen a hétvégén.

Október hatodikán rendezték meg a FITKID II. osztályú országos versenyét Szolnokon. Iskolánk Körösfői Diáksport Egyesület tagjai is megmérették magukat. II. korcsoportban Sztvórecz Gréti 5. helyezett, IV. korcsoportban Farkas Lili 8. helyezett, V. korcsoportban Tímár Petra 8. helyezett lett. Gréti duóban is ötödik helyezett lett.

Október 9 – én a FODISZ Országos Atlétika Diákolimpián Budapesten, Szlovák Alexa 300 méteres síkfutásban megvédte bajnoki címét, Gellai Elvira 800 méteren harmadik helyezett lett. Felkészítő tanárunk Nagy Sándor.

További hírek, információk: www.rozsaszigetiiskola.hu

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

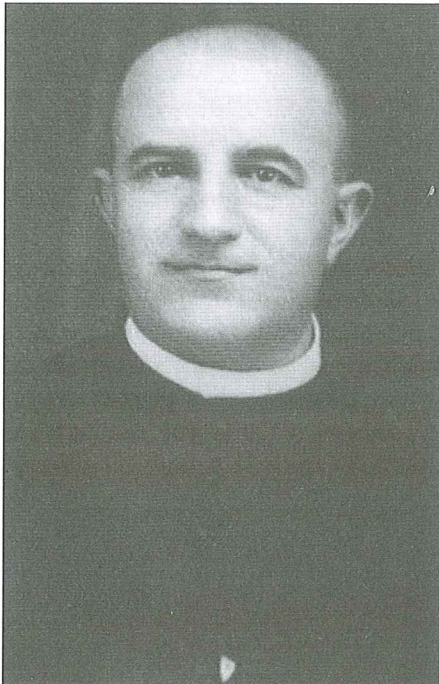
Libor István

C. apát, plébános

Szentetornya 1900. - Endrőd 1955.

Tisztelt Olvasók!

Bár nincs semmilyen évfordulója, ami miatt megemlékeznénk róla. Pusztán azért teszem be e havi számunkba, mert nemrég Orosházán kaptam valakitől életrajzát. Gondoltam, megosztom az Olvasókkal. (I. L.)

1900 június 30-án született Szentetornyan. Édesapja gazdálkodó volt.

A tehetséges ifjú Esztergomban végezte teológiai tanulmányait. 1924. június 24-én szentelték pappá.

Első szentmiséjét 1924. június 29-én tartotta Orosházán. Egyházi szolgálatát az orosházi Thököly utca sarkán lévő (mára már lebontott) katolikus iskolában kezdte, mint

hitoktató. A gyerekek nagyon szerették. Alapos és eredményes munkát végzett. Sikeres munkáját 1932. július 1-jén Gádoroson folytatta már címzetes esperesként. 1947 elejéig itt szolgált. Pintér László helynök megbízása alapján, elismerésként került Endrődre. A legnehezebb években volt Endrőd plébánosa. Bár a lakosság nagyobb része szeretettel fogadta, de az ellenséges érzelmek tovább nőttek, amikor a legnagyobb veszedelmek között sem hátrált. Reá hárult a háború utáni romos templomtorony, toronyóra, or-

Szentetornyai templom - ma Orosházához tartozik

gona felújítása, a harangok újraöntetése. Az iskolai hitoktatást akadályozó törekvések Libor apát személye ellen szervezett támadásokká nőttek. A sorozatos zaklatások és fenyegetések hatására egészsége annyira megromlott, hogy 1952-ben helyet cserélt Révész Istvánnal. Rövid ideig volt Bucsán, mert egészsége rohamosan romlott. Endrődön a kántorlakás elkülönített részében gondozták a jó hívek. Hősiesen, türelemmel viselte betegségét.

Életének 55., papságának 31. évében hunyt el. Endrődön, a Szarvasvégi temetőben, a feszület szomszédságában nyugszik.

Orosházi templom - ma

Katolikus oldal

ADVENTI GONDOLATOK

KARÁCSONYRA KÉSZÜLVE

Újabban egyre inkább gyakorlat, hogy a karácsonyi készülétek már halottak napja után megkezdődnek. Megjelennek a karácsonyfák, karácsonyi fényfüzerek, -noha Jézus születése ünnepe még messze van. Ezek a külsőségek elsősorban a zsebünket célozzák meg: közeledik a karácsony, ne felejtse el vásárolni, ajándékokat venni... De a karácsonyt megelőzi egy szent idő, az advent, ami rendszerint november végén vagy december első napjaiban kezdődik és az éjféli misével ér véget. Ez a szent időszak négy héten át Jézus Krisztus születésének ünnepére, Karácsonyra készít föl bennünket. Szent Karácsony ünnepe az „Isten-ígéret beteljesedésének” ünnepe. Nem véletlenül teszi az Anyaszentegyház közvetlenül a Karácsony előtti napra Ádám és Éva ősszülők napját. Mert amit az első emberpár engedetlenségével elrontott, -s ezáltal a világra jött a bűn, a szenvedés és a halál, -azt a karácsonykor megszülető Messiás helyreállította a bűnösök megváltásával.

Ahhoz, hogy a karácsonyunk lelkiileg meghitt, bensőséges lehessen, fontos, hogy az Advent négy hetét okosan, lelkiükben gazdagodva töltsük el.

Advent elején Szent Pál apostol szavait olvassa Egyházunk: „Múlóban az éjszaka, elközelgett a nappal. Vessük le hát a sötétség tetteit, és öltünk fel a világosság fegyvereit! Öltsetek inkább magatokra Jézus Krisztust s a testi fegyelmet, hogy ne a bűnös testi vágyak szerint éljete!” **Az Advent egy bűnbánati szent idő.** Ezt jelzi a liturgia lila színe is, amely egyházunkban a bűnbánat jelképe. Az Advent kezdetén Szt. Pál arra figyelmeztet bennünket, hogy ez a négy hét, - ugyanúgy, mint a Húsvétot megelőző Nagyböjt, - legyen az önvizsgálat, a bűnbánat, a megtisztulás ideje. Sok ember ezekben a hetekben a bevásárlási akciók „tengerébe” veti magát, ezüst- vagy aranyvasárnapokat várva a plázák és bevásárlóközpontok forgatagában éli napjait. Nekünk ne ezt jelentse az Advent. Az adventi koszorú sorra gyúló négy gyertyája Krisztus közeledését jelezze számunkra, hisz ezt jelent az Advent szó is: *Adventus Domini*: Úrjövet, az Úr várása. S ha mi tényleg várjuk a Betlehemi Gyermek érkezését, akkor mindent meg kell tennünk, hogy akkora a lelkünk méltó legyen Jézus fogadására.

Egy német lelki író leírja, hogy milyen kedves alkalmak voltak gyermekkorában a Szent András-napi esték, amikor a család közösen készítette el az adventi koszorút. S aztán az adventi estéken szenténekeket énekelve készítették a karácsonyfa szegényes díszait: aranypapírba csavart diót, szalmacsillagot, pattogatott kukorica fűzért, színespapír-láncot. Azt írja: „Így, hála szüleinknek, megtanultuk épületes módon várni a Kisjézust. Sosem tudtam igazán eldönteni, melyiket szerettem jobban: a Karácsonyt vagy az azt megelőző izgatott készülődést”.

Hagyományörző katolikus településeken él még a „roráté”-k, vagyis az adventi hajnali misék szokása. Ezek a hajnali misék jelképezik a várakozást és azt is, hogy Jézus születése egy új világ hajnalát jelképezi. Ezt felismerte keresztény népünk is, és mindmáig érezzük, hogy ezeknek a hajnali miséknek különös varázsuk van, ami a Gyermek Jézus születésére való várakozásban rejlik.

Kosztolányi Dezső így ír a roráték hangulatáról: „Mikor jön a december, hajnali miséket tartanak. A hajnali kék ködben, mely olyan, mint a szilva hamva, süveges emberek bandukolnak a ki-világított kis falusi templomok felé. A nappalok egyre rövidebbek lesznek, a sötétség egyre sűrűbb és hosszabb, - és ti azt mondjátok, nem kell félni. Majd jön Valaki, Aki elüzi a sötétséget és sosem látott fényt gyújt a világnak.”

Igen, kedves testvéreim, erre a Valakire várunk. Várjuk, hogy eljöjjön és fényt gyújtson ennek az egyre homályosabb és sötétben botorkáló világnak. Tőlünk függ, hogy ajtót nyitunk-e neki és befogadjuk-e Őt életünkbe. Ez a mi adventi, -de egész életünk-re is szóló feladatunk. Elismerni, hogy egyedül vagyunk és szükségünk van az ő eljövételére.

Az olasz lelki író, Papini így imádkozik:

„Az éhező azt gondolja, kenyér kell neki, pedig valójában Rád éhezik.

A szomjazó azt gondolja, vízre van szüksége, pedig Rád szomjas.

A beteg azt hiszi, egészségre van szüksége, s közben nem látja, hogy azért beteg, mert nélkülözi a Te gyógyító jelenlétet.

Aki szépséget keres, Téged keres,

Aki igazságot keres, az Nálad találhatja meg,

Aki megnyugvást, lelki békét keres, a te szíveden keresse, mert: Magadnak teremtettél minket, Uram, és nyugtalan a mi szívünk,

míg meg nem nyugszik Tebenned!!”

Kedves Testvéreim, Isten tehát magának teremtett minket, és azt akarja, hogy hozzá illő, krisztusi emberekké váljunk. Ezekkel a gondolatokkal és elhatározásokkal kezdjük el ezt az adventi szent időt és kérjük Istentől a kegyelmet, hogy megtisztult lélekkel, bűnbánó szívvel várjuk a Gyermek Jézus születését, Karácsony szent ünnepét, és majdan második, dicsőséges eljövételét is!

Czank Gábor
plébános

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei - gimnáziumi egység

Októberi ünnepeink

„s fogadalmat: te kicsi ország,
el ne felejtse, aki él,
hogy úgy született a szabadság,
hogy pesti utcán hullt a vér.”

A hagyományoknak megfelelően a gimnázium diákjai is megemlékeztek október hetedikén az aradi vértanúkról, illetve a Pesten kivégzett első felelős kormány miniszterelnökről. Majd október 22-én az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeit idézték fel a 11.A osztály tanulói versekkel, tényekkel és gitárral kísért dallal. Az iskolai megemlékezések célja, hogy felébressze a gyerekekben a felelősséget a társadalom iránt, hogy erősödjön bennük a nemzethez tartozás érzése. Felkészítő tanárunk Bernáthné Butsi Erika.

SÉTA program

A SÉTA, azaz Sajtó és Tanulás a Mediaworks Hungary Zrt. által szervezett médiapedagógiai program, melyen iskolánk 6 tanulóval vesz részt Debreceniné Barancsi Emese tanárnő vezetésével. A projekt célja, hogy a médiaoktatásban több szerepet kapjon az írott sajtó és az iskolában jelenjen meg az újság, mint oktatási eszköz. A program keretében a diákok és tanárunk 4 héten át minden nap megkapják a megyei napilapot. A program ideje alatt a diákok publikálási lehetőséget kapnak, minden héten az ő írásaikból állítja össze a szerkesztőség a SÉTA-TÉR oldalt, majd a program végén az újság mellékletként jelennek meg a diákok írásai.

Kézilabda diákolimpia

A kézilabda diákolimpiára a megyéből kilenc csapat nevezett be, ők megyei elődöntőkön vettek részt. Iskolánk csapata, Mag Bianka tanárnővel, 2019. október 21-én Szeghalomra utazott, ahol a szeghalmi és sarvasi ellenfelekkel kellett meg-

mérközniük a megyei döntőbe jutásért. Izgalmas játékkal és szoros küzdelemmel teltek a mérkőzések, de sajnos a győzelmet nem sikerült kivívniuk. Gratulálunk a teljesítményükért!

Nyílt nap a Gimnáziumban

Szeretettel és izgalmas interaktív programokkal, valamint hagyományos óralátogatási lehetőséggel várjuk és hívjuk a város és a kör-

nyékbeli általános iskolák nyolcadi-
kos diákjait 2019. november 20-án
nyílt napunkra. A délelőtti folyamán
megismerkedhetnek az iskolával,
tanárainkkal, az utazás-turizmus,
a rendészeti ismeretek, az idegen
nyelvek, a kémiai és fizikai kísérle-
tek, a régészkedés valamint a test-
nevelés órák gimnáziumi világával.
Kérünk minden érdeklődőt, hogy
a jókedvét és a lelkesedését hozza
magával! Találkozunk a Szent Gel-
lért Gimnáziumban Gyomaendrő-
dön!

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

Az internetes vásárlásról tájékoztatták a diákokat Gyomaendrődön

Az internetes vásárlás szabályairól, esetleges veszélyeiről szóló konferenciát szerveztek a Gyomaendrődi járásban működő három középiskola mintegy kétszáz 11-12. évfolyamos tanulója számára.

A Kállai Ferenc Kulturális Központban megrendezett konferencián dr. Pacsika György járási hivatalvezető köszöntötte a résztvevőket, majd Deák Ramóna járási diák-hivatalvezető az internetes vásárlás előnyeit és hátrányait foglalta össze kortársai számára.

Dr. Pethő Hajnalka Katalin, a Békéscsabai Járási Hivatal Fogyasztóvédelmi Osztályának vezetője az online vásárlás törvényességi hátterét (például: általános szerződési feltételek megléte és tartalma, példák felsorakoztatása jó és rossz vásárlási felületet biztosító oldalakról) ismertette. Sebestyén dr. Kruchió Ilona, a Gyomaendrődi Járási Hivatal fogyasztóvédelmi szakügyintézője az internetes vásárlás jogszabályi hátteréről tartott tájékoztatót.

A rendezvény zárásaként dr. Horváth György, a Budapesti Békéltető Testület elnökhelyettese megtörtént esetekkel, példákkal szemléltette a panaszkezelés lehetőségét.

tott pályaismereti játékkal. Az agrárszakmákat bemutató kerék a pörgetett szakmához kapcsolódóan társított kérdéseket és válaszokat, a helyesen válaszolók pedig tollat, kulcstartót, noteszt és egyéb ajándékokat vehettek át. A több mint 700 diák mellett kipróbálta a Pályakerék Bodó Sándor, a Pénzügyminisztérium foglalkoztatáspolitikáért és vállalati kapcsolatokért felelős államtitkára. Megtekintette továbbá a standhoz kapcsolódó, A jövő szakmáit bemutató kiállítást, melynek festményeit a Gyomaendrődi Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola diákjai készítették. A második nap megnyitóját követően dr. Kulcsár László a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Békés megyei elnöke, a MAGOSZ alelnöke is meglátogatta a gyomaendrődiek standját, megforgatta a Pályakerék és elismerően szólt az agráriumhoz kapcsolódó pályaismereti játékról.

Zenei világnapi hangversenyt rendeztek Gyomaendrődön

A Zene Világnapja alkalmából ingyenes hangversenyt adtak a Kállai Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola tanárai és vendégei, valamint a Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórusa a Gyomaendrődi Járási Hivatal dísztermében.

A Pályakerék sikere

A Békés Megyei Kormányhivatal által szervezett Pályaválasztási Vásár az idei évben október 1-2-án került megrendezésre a szokásos helyszínen, Békéscsabán a Csaba Parkban. A megye legnagyobb pályaaorientációs eseményének újdonsága volt, hogy agrárszakemberek képzési lehetőségeire, szükségességére is felhívta a figyelmet. Ehhez kapcsolódott a Pályakerék is, ahol a Gyomaendrődi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának munkatársai várták az érdeklődőket az általuk megalko-

A járási hivatal évről évre helyet ad a Gecseiné Sárhegyi Nóra vezetésével működő kamarakórus, illetve a Hevesi-Nagy Anikó vezette művészeti iskola koncertjének. Dr. Smiri Sándor hivatalvezető-helyettes köszöntőjét követően először a művészeti iskola tanárai és meghívott vendégei szórakoztatták a közönséget, majd a kamarakórus adta elő repertoárja néhány darabját.

Újraminősítő gyakorlaton vettek részt a járási mentőcsoportok

Gyomaendrődön rendezték meg a Vidra, a Sárrét, a Körös-Kondor, a Titán, a Pelikán és a Gyulai járási mentőcsoportok újraminősítő gyakorlatát. A vízkárelhárítási, műszaki mentési, valamint törzsvezetési és terepgyakorlatot a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szervezte.

A gyakorlat elsődleges célja az volt, hogy a mentőcsoportok újabb öt évre megújítsák nemzeti minőségüket, amely alapvető feltétele annak, hogy éles helyzetben beavatkozhasanak. A mentőszervezetek tagjai gyakorlati tapasztalatokat szerezhettek a rendkívüli időjárási jelenségekről, a víz- és viharkárok elhárításáról, valamint a hivatásos szervekkel is tökéletesítették az együttműködést.

A rendezvényen Kiss András tűzoltó ezredes, megyei katasztrófavédelmi igazgató, Toldi Balázs gyomaendrődi polgármester és dr. Smiri Sándor, a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezető-helyettese köszöntötte a gyakorlatozó önkénteseket. Az esemény öt különálló helyszínen zajlott, a feladatokat pedig – a katasztrófavédelem hivatásos tisztjeinek vezetésével – 150 speciális szaktudással rendelkező önkéntes hajtotta végre. A gyakorlatok között szerepelt: épületrom bontása, valamint eltűnt személyek utáni területkutatás keresőkutyák és drónok segítségével. Ezt követően a sérülteket egészségügyi egységek látták el. Az önkéntesek gyakorolhatták még a vízkárok elleni védekezési feladatokat: mobil- és nyúlgátat építettek, valamint biztosították az elektromos áramot egy közintézményben. A mentőcsoportok teljesítményét a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hivatásos tisztjeiből létrehozott bizottság megfelelőre értékelte. A gyakorlat zárásaként Kiss András tűzoltó ezredes, megyei igazgató adta át a minősítő okleveleket a mentőcsoportok vezetői részére.

Önkormányzati

h í r e k

- folytatás a címlapról -

A három állandó bizottság megválasztott tagjai:

Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság:

Ágostonné Farkas Mária (képviselő) Burai Andrea (nem képviselő, bizottsági tag), Dávid Máté (nem képviselő, bizottsági tag) Farkas Zoltánné (elnök) Gózan Helga (nem képviselő, bizottsági tag) Vasas György Péter (képviselő), Weigert László (képviselő),

Városfenntartó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság:

Béres János (képviselő), Betkó József (képviselő), Szujó Zsolt (elnök) Tallár Mária (nem képviselő, bizottsági tag), Vári Zoltán (nem képviselő, bizottsági tag)

Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai Bizottság:

Dávidné Csontos Mariann (képviselő), Fülöp Zoltán (képviselő), Gózan Sándor (elnök) Dr. Varju László (nem képviselő, bizottsági tag).

A Képviselői kötelezettségek ismertetése után a Szózat elnéklésével ért véget az alakuló ünnepi testületi ülés.

Az október 23-i délután a megemlékezésé volt a Szabadság téren. Toldi Balázs polgármester köszöntötte az összegyűlt közönséget, majd Dr. Pacsika György, a Gyomaendrőd Járási Hivatal vezetője mondott ünnepi beszédet. A műsort a sarvasi Cervinus

Teátrum művészei adták. Az Önkormányzat képviseletében koszorút helyezett el a városi emlékhelyeknél Toldi Balázs polgármester, Pap-Szabó Katalin Gyomaendrőd Város jegyzője, Lehóczkiné Timár Irén alpolgármester és Farkas Zoltánné képviselő, az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság elnöke.

Lehóczkiné Timár Irén
Alpolgármester

Fotók:
Megyeri László

CIVIL SAROK

„Papp csendőr unokája...”

dr. Papp Sándor PhD

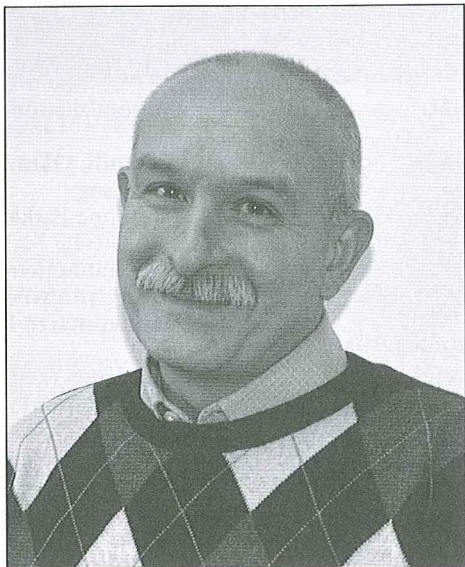
**Kérem, meséljen nekem a gyermekevé-
ről és Endrődhez fűződő kapcsolatáról!**

Azt hiszem, nem azt hiszem, hanem tudom, hogy Endrődön nagyon boldog gyermekkorom volt. Mi nagyon szeretünk otthon lenni, mivel az édesanyám otthon volt háztartásbeliként, a nagymamámát ápolta. Nem volt könnyű, utólagosan végig gondolván, hogy édesapám Szolnok megyében dolgozott, Törökszentmiklóson egy mezőgazdasági termelőszövetkezetben, majd Kétpón az állami gazdaságnál. Amikor második általános iskolás lettem, akkor sikerült neki hazakerülni. Agronómusként, kerületvezetőként, utána pedig keverőüzem-vezetőként dolgozott a Béke Mezőgazdasági Termelőszövetkezetben. Volt egy nagyon nehéz időszak a család életében, amikor édesapám elkapta a TBC-t. Ekkor nagyon szegények voltak a szüleim, és ekkor kezdtek el malacokkal foglalkozni. Ez a munka kitartott egészen 1992 vagy 1993 környékéig, amikor is egy járvány elvitte az utolsó állatokat.

A gyerekkorunk csodálatosan szép volt. Nagyon szerettem focizni a vásártéren, rengeteget úsztam a Körösben, azóta is minden évben ellátogatok a Kisszabóba, hogy úszhassak egyet. Iskolásként, különösen gimnazistaként nagy kirándulásokat tettünk a Körösön, a Kettős-Körös összefolyásától a békésszentandrás duzzasztóig eveztünk. A Körös szeretete a mai napig kitart, s ha nem is otthon, de nyaranta, ha tudok, itthon Szegeden is lemegek a Tiszára úszni, evezni, horgászni. Szegeden van egy egyszerű motorcsónakom, amivel szinte minden nyáron hazamegyek Endrődre. Tavaly az öcsém, János is jött, pár napot ott töltöttünk két motorossal. Az út Szegedről kb. 186 km. Nem nagyon lehet megtenni egy nap alatt, mert közben Békésszentandrásnál a duzzasztónál nem lehet bármi-
kor zsilipelni. Egyszer, amikor teljesen egyedül mentem, éjszakáig hajóztam a szarvasi vasúti hídig, másnap korán reggel indultam tovább, pontban reggel 7 órakor értem a Kisszabóba, s felmentem a gátra. Azt az érzést nem lehet elmondani: napsütés, akkor ébred a falu, húzták a harangot. Nagyon elérzékenyültem. Nagyon szeretek otthon lenni, nagy szomorúságom, hogy a házunkat nem tudtuk fenntartani a távolból.

Ejtene pár szót a családjáról?

Családom nagypapám révén került Endrődre még 1919-ben. Csendőrös parancsnoka volt ekkor, ezért sokáig, talán a mai napig is rajtunk maradt a „csendőr” melléknév. Édesapámék voltak Papp csendőr fiai, de hallottam, hogy ránk is mondták, hogy Papp csendőr unokái. Gyerekkoromban ez nagyon zavart, hiszen a csendőrség megítélése nagyon rossz volt. Otthon, mint sok családnál, nálunk is kettős beszéd volt: Kifelé nem lehetett mindent elmondani, de édesapám időnként elmesélte, hogy amit tanultunk, különösen, ami a családunk történetét is érintette, az sokszor egyoldalúan volt beállítva. A csendőrség megítélése a II. világháború idején a deportálásokban való részvétel miatt volt valószínűleg annyira negatív. Nagypapám akkor már évtizedek óta nem volt csendőr, különben is egy tisztességes ember volt, akire mindig büszkéek voltunk. Először az I. világháborúban Boszniában szolgált hegyi tüzérként. Eredetileg egy ma Romániában található Domahida nevű faluból származunk, ahol az 1700-as évek közepéig, végéig igazolhatóan éltek a felmenőim. Kisnemesek voltak, valószínűleg a 17. század közepén az erdélyi fejedelmektől kapták a nemességet. Domahidán dédnagypapám nem volt gazdag, de mint a Kraszna-folyó gátőrfelügyelője (a gátőrök előljárója) tiszteletnek örvendett. Valamilyen távoli rokoni kapcsolat fűzte a családot a Szatmár megyei főispán családjához, a Domahidyakhoz. Ennek köszönhető volt, hogy nagypapám, Papp Jánost a dédnagyanyám könyörgésére a főispán édesanyjának közbenjárására hazahozták a frontról. Először vármegyei hajdú volt, majd bejelentkezett csendőriskolába. Ott a szépírástól kezdve a Büntetőtörvénykönyvig sok mindent tanultak. Egy ideig Borosjenőben szolgált, ahol megismerkedett a nagymamámmal, Kiss Margittal, egy helyi malomtulajdonos lányával. Még Aradon összeházasod-

tak, és 1919-ben a román megszállás idején kerültek Endrődre, amikor a csendőrség visszavonult a román katonaság előtt. Nagypapám a Tanácsköztársaság alatt szolgálatot vállalt a román megszállókkal szemben. A Horthy időszakban még egy pár évig szolgált, utána leszerelt. Bár az életének csak egy nagyon rövid, talán öt éve telt el a csendőrséggel, a családunknak az életében hosszú ideig kiható hatása lett. Nagypapám a nagymamámnak a borosjenői szüleitől kapott egy nagyobb összeget, és ennek a segítségével tudott megalapítani egy vaskereskedést és egy vendéglőt, amit csak kocsmának hívtunk. A házunk helyén álló öreg épületben a mai Blaha Lujza utca felőli oldalon két üzlethelyiség volt. A hatvanas évek elején a Földművelésügyi Minisztérium kiigényelte a két üzlethelyiséget, hogy kereskedést hozzon létre benne. Édesapám félt, hogy ennek a vége az lesz, hogy kilakoltatják őket, ezért bontási engedélyt szerzett, és lebontották a régi, hatalmas házat. Ebből az anyagból építették újjá azt a házat, amelyben felnevelkedtünk. Ez a ház a

Blaha Lujza és a Sugár utca sarkán van (Blaha Lujza utca 31). Mivel édesanyám sokáig ápolta nagymamámát, csak szakaszokban tudott dolgozni. Egy időben a postán tevékenykedett Endrődön. Ez azért volt jó, mert együtt tudtunk menni és hazajönni, amikor óvodások voltunk.

Nagy fordulat akkor következett be, amikor 2013-ban kiderült, hogy a szüleim nem tudnak tovább otthon maradni. Édesapám nagyon megöregedett, édesanyám emlékezőképessége nagyon leromlott, ezért elhoztuk őket Szegedre.

Feleségem lánykori neve Pozojévich Ildikó. Vele akkor találkoztam, amikor harmadéves volt a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán történelem-orsz szakon. Nem tanítottam, de egyszer be kellett ugranom vizsgáztatni, akkor láttam először. Négy fiunk van, Sándor, Péter, Dániel és Ákos. Az első három fiú hármaskerként született 2001-ben. 2004–2005 között Heidelbergben (Németország), az ottani egyetem orientalisztikai (keleti tudományokkal foglalkozó) intézetében Humboldt-ösztöndíjasként kutattam és oktattam. A negyedik fiunk, Ákos kint született 2005 Szentestéje előtt pár órával. 4 kicsi gyermekkel nehéz volt az élet külföldön. Nekem dolgoznom kellett, leváltáraznom, s németül is tanítottam.

Szerencsére a feleségem is jól tudott németül. Az eredetileg orosz-történelem szakja mellett megszerezte a főiskolai, majd az egyetemi német szakos tanári képesítést is. Amikor Bécsben dokto-
ráltam, kijött velem, beiratkozott az ottani német szakra is, és részben ott sajátította el a germanisztikát. A szakdolgozatát a teresség alatt fejezte be, de jól kihasználta az időt és nagyon szép szakdolgozatot írt. Úgy hogy nagyon büszke vagyok rá, nagyon fontos az életemben. A nehéz időszakokban a gyerekek mellett ő vitte a háztartást, de sokat segített nekem is.

Úgy láttam a családomban a nők, mind nagymamám, mind édesanyám és a feleségem nagyon nagy szerepet játszottak, játszanak. Nagymamám, aki nagypapámmal Endrődre érkezett, nehéz körülmények közé került. Eleinte helyt kellett állni a háztartás mellett az üzletben és a kocsmában is. Szerencsére olyan gazdag lány volt, aki kislány korától a szünetekben kivette a részét a malomnál folyó munkában, de a sütődésben is. Itt Endrődön mégis más helyzetbe került, különösen a háború után, mert tehenet fejt, istállót takarított, és minden munkát elvégzett. Apácaánál tanult, nagyon intelligens és okos nő volt. Édesanyám technikumot végzett, de a sors úgy hozta, hogy neki is részt kellett venni a kemény mezőgazdasági munkákban is. A feleségem ugyanezt az áldozatkész, szorgalmas, családszerető mentalitást viszi tovább.

Hova vezethető vissza a történelem iránti érdeklődése?

Nagymamámhoz. Amennyire endrődi vagyok, ő annyira volt borosjenői. Mindenkinek meg kell élnie a maga identitását. Néha nem is egyet, hiszen minden embernek többféle erős kötődése lehet. Az, hogy nagyszüleimnek 1919-ben a megszállt országgrészből a maradék Magyarországra kellett menekülni, nagymamám számára

örök életére elfogadhatatlan volt.

Nagymama nagyon kötődött Borosjenőhöz, s kisgyerekkorunkban este mindig mesélt. A kishálóban volt az ágya. Az ő régi bútorai közül, amiket nem is tudom hogyan, de az 1920-as években Borosjenőről átmentettek, a mai napig megvan még a szekrény, egy ágy, egy fésülködő asztalka, kisebb bútorok, képek. Nagymamám mindig a történelemlről mesélt, minden a múlt volt. Tehát úgy gondolom, hogy nagymamám teremtett olyan történelmi miliót, ami a múlt iránti érdeklődésemet felkeltette. És természetesen hatott rám az is, hogy Endrődnek olyan lelke van, amely összeköti a múltat és a jelenet. Endrődön mindig voltak és lesznek is olyan emberek, akik ezt a lelket táplálják. Vaszkó Irénke néni ilyen volt. Az Irénke néniel való beszélgetések, és szinte a szomszédban a Tájház, azt hiszem, tovább inspirált, hogy történelemmel foglalkozzam. Egy rövid ideig működött a Kultúrházban egy helytörténeti kör, amiben az akkori plébános mellett természetesen Vaszkó Irénke néni, Márton Gabi bácsi, Kovács Béla és még mások is részt vettek, többek között én is. A Kultúrházban néha összeültünk, és akkor én csak hallgattam őket. A gimnáziumban nagyon szerettem Varga Jóska bácsit, a történelem tanárunkat, de aki még jobban inspirált, az a gimnázium későbbi igazgatója, a helytörténeti kutatásokat végző, doktorált Kovács Béla volt. A gyomai gimnáziumban nem voltam kiváló tanuló, ezért az osztályfőnököm azt tanácsolta, hogy ne egyetemre menjek, hanem inkább főiskolára. Így jelentkeztem Szegedre a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolára magyar-történelem szakra.

Beszélne arról, hogy hallgatóként hogyan jutott el Bécsbe?

Azzal kell kezdenem, hogy a főiskola két éve után, a jó tanulmányi eredményeim alapján átjelentkeztem a József Attila Tudományegyetem történelem szakára, ugyanakkor felvettem az altajisztika szakot. Itt kezdtem törökül tanulni. Később átjelentkeztem az Eötvös Loránd Egyetem török szakára is Budapestre, amit Ivanics Mária és Dávid Géza irányításával végeztem el. A bécsi levéltárakban még a Monarchia bukása óta dolgoznak magyar levéltárosok, akik a kinti történeti kutatásokat is koordinálják. Tanárom, Ivanics Mária férje néhány éven keresztül levéltáros volt Bécsben. Így a tanárnőmnek köszönhetem, hogy felkeltette bennem az érdeklődést a kinti hatalmas magyar történeti forrásanyag iránt. Ekkor, 1994-ben nyílt egy lehetőség: a Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj. Olyan komoly támogatást nyújtott, amely fedezte a kint tartózkodásom első évét. Bécsben egyből beiratkoztam a levéltárba és egy német nyelvtanfolyamra, hogy fejlesszem a nyelvtudásomat. A levéltárban török iratokat kutattam eleinte, később az 1526-1606 közötti összes diplomáciatörténeti oklevelet, jelentést, forrást. Az ösztöndíjas időszak végén döntöttem el, hogy szívesen doktorálnék Bécsben, az Orientalisztikai Intézetben. Hat egymást követő pályázatot sikerült elnyernem, amivel összesen két és fél évet töltöttem el Bécsben. A disszertációm nagy részét ott írtam meg. Itthon még egy fél évet dolgoztam rajta, utána már csak finomítottam. A munka közben, különösen az oszmán-török oklevelek németre fordításában sokat segítettek az osztrák tanárain, kollégáim. A németül kiválóan tudó feleségem pedig nyelvtani és stilisztikai szempontból nézte át a szövegeimet. Az elkészült disszertációm az erdélyi fejedelemség kialakulásának történetével (1526-1606) foglalkozik, 1998-ban védtem meg.

Mesélne arról, hogy a kutatásával kapcsolatban mely országok levéltáraiban fordult meg?

Az első kutatásomat Bukarestbe vezetett. 1992-ben pályáztam egy hónapos ösztöndíjat. Akkor még románul nem tudtam semmit, de tudtam, hogy Erdélyből sok régi okmányt elszállítottak, s most mind Bukarestben található. Hazafelé jövet elmentem Braszóba, ahol az utolsó szász levéltáros, Gernot Nussbecher segítette a munkámat. A Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárában Budapesten egy évtizeden keresztül kutattam. 14 évet tanítottam Szeged mellett a budapesti székhelyű Károli Gáspár Református egyetemen. Ekkoriban szinte minden héten legalább egy napot a levéltári kutatással töltöttem. Eperjesen Kónya Péter barátom segítségével kutattam, aki sokat segített nekem. Törökországban, Isztambulban belül három levéltárban voltam (a Miniszterelnökség Hivatali Levéltárában és a Topkapai Szeráj Levéltárában). Ezekon kívül Kolozsváron, Berlinben, Varsóban, Londonban, Cambridgeben, Drezdában, Lipcsében, Oxfordban kutattam, általában az oszmán-magyar kapcsolatok iránt. Ezekon kívül voltam Tuniszban és Kairóban, mert arra voltam kíváncsi, hogy a magyarországi török uralom idején hogyan működtek a törökök afrikai tartományai.

Hogyan indult az oktatói karrierje?

Első oktatómunkám Gyomárhoz kötődik, ott voltam a 2. számú Általános Iskolában képesítés nélküli nevelő, amit nagyon szerettem. A szegedi főiskolán Békési Imre főigazgató és Szegefi László tanszékvezető urak nagyon támogattak, hogy tudományos karriert építhessek. Egy évig még hallgatóként demonstrátor voltam a főiskolán, ami azt jelentette, hogy egy két órát tarthattam egy-egy félévben. Jól sikerült a vizsgatánításom Szegeden, ahol a fél tanterület beült az utolsó órára, hogy meghallgasson, s az igazgató felajánlotta, hogy maradjak náluk. Akkor óriási dolog volt, hogy nekem, egy endrődi gyereknek Szegeden felajánlanak egy állást. Én azonban a bizonytalanságot választottam. Reményem volt arra, hogy a főiskolán, a Történettudományi Tanszéken felajánlanak egy állást, de az bizonytalan volt. Annyira bíztam, hogy meglesz szeptemberben a főiskolai állásom, hogy elutasítottam a másik ajánlatot. Ma, látva, hogy néha milyen kevesen múlik valakinek a sorsa, nem merném még egyszer megtenni. Valamikor 1990 augusztusában találkoztam Szegefi tanár úrral, aki azt mondta, hogy szeptembertől tényleg sikerül az állást megkapnom a tanszéken. Az elején nagyon furcsa volt a viszonyom a hallgatókkal, mert ugyanabban az intézményben, ahol egy évvel korábban még hallgató voltam, most már tanárként tevékenykedtem. Eleinte nagyon nehéz volt, mert nagyon sokféle órát kellett tanítani. A főiskola és az egyetem nem általános- vagy középiskola. Ott az embernek specializálódnia kell, a tanított korszakának előbb-utóbb hazai, jobb esetben nemzetközi szintű szakértőjévé kell válni. Nyelveket kell tudni, ismerni kell a korszaka forrásait, tudni kell olvasni azokat, előadásokat kell tartani itthon és külföldön lehetőleg több idegen nyelven. Én a török és a német forrásokba merültem el, de foglalkozok természetesen a magyar történelem magyar és latin okmányaival is.

Kérem, meséljen nekem arról, milyen feladatokat lát el a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskola vezetői székében?

Voltam tanszékvezető Budapesten is és Szegeden is. A tanszékvezetés mellett a véletlen, pontosabban egy nagyon kiváló közép-korász professzor, Koszta László tragikus halála következtében a Szegedi Tudományegyetem Történelemtudományi Doktori Iskolájának lettem a vezetője. Ez a megbízatás az eddigi adminisztratív feladataim közül a legnehezebb. Ót doktori programot kell koordinálni, mozgásban tartani. A mai napig elkötelezett vagyok a tudományos kutatás iránt, különösen a fiatal doktoráló hallgatókkal, a doktoranduszokkal való együttműködés számít nagy szellemi inspirációnak. Nagyon szeretek velük dolgozni. Az elmúlt években sok külföldi hallgató doktori disszertációját vezetem. A magyarok mellett szíriai arab, perzsiai török, törökországi török hallgatókkal dolgozok, mellettük jönnek olaszok, osztrákok. A doktori óráim zömét angolul tartom, de gyakran vegyesen törökül, és németül is. Emellett alapítottam a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával egy kutatócsoportot, amelynek a feladata, hogy megjelentesse az összes török-magyar, török-Habsburg békeszerződést.

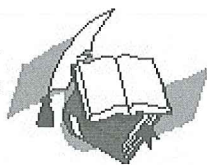
Hogyan látja a saját jövőjét?

Saját jövőmet? Ha a jó Isten megadja azt, hogy erőben én egészségben maradhassak, és bírom a munkát, akkor nem félek a jövőtől. Nagyon ragaszkodom az én kis családomhoz. Szeretném és békében élünk, és ezt a sok mindent, amit csinálunk, másképpen nem is lehetne elvégezni. Tervezem, hogy a jövőben kevesebb adminisztrációt fogok végezni, ami jelenleg nagyon megnehezíti a feladataimat. Szeretném folytatni a tudományos munkáimat. Nagyon szeretek kutatni, ha lehetne, akkor nagyon sokáig szeretném ezt csinálni. Az utóbbi időben a munkám mellett az a kedvenc szórakozásom, hogy a perzsa nyelvvél és a török-perzsa diplomáciai viszonyokkal foglalkozom.

Milyen tanácsokkal látná el azokat a fiatalokat, akik a történelem iránt érdeklődnek?

Legyenek elkötelezettek az iránt a munka iránt, amit végeznek. Nagyon fontos az elkötelezettség. Az a tapasztalatom, hogy ha valaki nagyon komolyan veszi a munkát, és nem sajnálja az energiáját, akkor nem maradhat el a siker. Ezen kívül csak egyben bízok, a következetes, rendszeres munkában. Hiszem azt, hogy a szorgalmas munkának és az áldozathozatalnak meglesz a gyümölcse.

Frodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Máczy István: Isten arca

Szenháromság „Egy Isten sok arca” című könyv nemrég került a kezembe. Istenünk „sok” arcát mutatja be a Biblia alapján. A középkorban Nazianzi Szent Gergely egyik fohászában kérdi Isten, a Mindennevűt, ho-

gyan szólítsa – a Mindenszívűt, hogyan szeresse, és végül: „Mindencarcú, hogy tapintsalak!”

Isten, akiben hiszel, annak milyen arca van?

Benned!

Kérdeznünk kell ezt és kérdezzük, még akkor is, ha tudjuk, ha tapasztaljuk, hogy láthatatlan Ő – ám teljes láthatatlansága mellett kell az érzékekhez kötött emberben, hogy kép éljen róla.

Ősi és kiirthatatlan ösztön él az emberben: látni az Istent! A bibliai Mózes, amikor beszél vele, szinte követeli: „név szerint ismerlek... mutasd meg nekem arcodat!” Jézustól pedig egyik barátja kéri: „Mutasd meg nekünk az Atyát!” - Az istenlátás ösztönmélységű igényét a misztikusok és a költők fogalmazzák meg újra és újra, minden korban. Napjainkban is.

Miért kételkednénk abban, hogy erre az emberi igényre válaszol Isten az ő megjelenésével. Égő Csipkebokorban, Felhőben, Tűzszolopban, Szellőben, Mandulafa-virágzásban,

és az idők beteljesülésekor a világmindenség iránti szerelemmel Megtestesült Fiában, a Názáreti Jézusban, akinek arca volt és van, aki Fülöp apostolnak azt válaszolta: „Aki engem lát, látja az Atyát is.”

„Látni szeretnénk” kívánságunk kielégítése már az is, hogy nevet mond önmagáról. „Én vagyok, aki Van.”

„Én vagyok az Út, az Igazság, az Élet.” „Én vagyok a világ Világossága.” – Sőt, Jézus megígéri, hogy a tiszta szívűek meglátják az Istent. Az örök élet sem más, mint megismerni, látni az Istent. A látás öröme, ténye, valósága emberi életünk lényege.

Látásképeségünkhöz mértén megmutatja önmagát. A Láthatatlan látható lesz. A „sokarcú”, a „mindencarcú” Istenünk létének és életének általunk felfoghatatlan gazdagságát egyetlen arcban miattunk megmutatni nem tudja. Számlálhatatlan megjelenésben közelít felénk.

Újra kérdzem,

milyen az istenarc benned – vajon a lélek Veronika-kendőjén mit látni? Az istenképmásnak teremtett minden egyes ember a maga egyetlenségében nem más és más vonását hordozza lelkén?

Előttem Isten Szépsége sejjlik fel.

A kegyelem „előhívó” természetfeletti „vegyületében” megmártva lelkünket, lássuk Őt a maga semmihez nem hasonlító szépségében. Teilhard de Chardin egyik imájában felkiált, hogy neki nem elég a Názáreti Jézus, neki teljes nagyságában kell a Názáreti, amint

valóban az, a Mindenség Istene, a Kosmosz Krisztusa.

Könyörgöm én is, engedje meg Isten, hogy Irgalma, Jósága, Szeretete, Mindenhatalma mellett elém ragyogjon Arcának Szépsége is, mert csak így elég nekem. Tudom, Napba nem nézhetek. Belevakulnék, ám a napfényben minden más, szebb, színesebb. Isten, szépséged fényében szeretném látni és szeretni az engem körülvevő világot...

Jézus megváltó kegyelmed
megszépítő erő, hiszen
a szenvedést örömmé,
a sírást nevetéssé,
a bűnöst szentté,
a halandót halhatatlanná,
a halottat feltámadottá,
az elmúlást öröklétté
szépítéd –
Te Fájdalmak Férjija
Megdicsőült Krisztussá,
Megfeszített Halott
Élő Feltámadottá

szépülsz –
Benned az emberi természet
isteni szépségben részesül
és
az isteni természet
emberi szépséggel színesül –
Általad
a széthullást hordozó Anyag
az Új Ég és az Új Föld
szép dicsőségében részesedik.
És én Uram!
Szépségeddel szeress
I s t e n e m !

1999, 2016 Szenháromság ünnepére

Cyomán született 1934-ben. 1990-1994 között Cegléd város polgármestere. 2007-ben a város díszpolgárává választják. Megalapítja, majd annak elnökeként irányítja a Keresztény Értelmiségek Szövetsége ceglédi csoportját 1994-2005 között. 2006-ban a KÉSZ-től megkapja a Szent Adalbert emlékérmét.

GERGELY ÁGNES: SZERETEK VÁRNI RÁD

Eső kering az utcán, s idebent
a lámpa körül gyűrűzik a csend,
ahogy ülök és várlak.
Nincs más világ: magamba búvok el.
Ilyenkor nem hiszem, hogy látni kell,
ilyenkor óriás vagyok,
aki elég magának,
lebegek fönn, a csont-palack felett
és az sem érdekel,
hogy kerek szemmel figyelnek a tárgyak.

Ülök és várlak.
Mióta várok így!

Emlékszem, meggyűltek az évek,
feltornyosult a megvárattatás,
közben mosoly fűrésztgetett, közelség,
jó szó, szívesség és kézfogás,

lassanként gyanús lettem önmagamnak
s előrebukván a jövő felé
(hogy ki jön még és ki az, aki nem jön)
belémfagyott a maradék lehellet
és meggyűlöltem, akit várni kellett –

és most eszméletem hideg falára
kikönyökölve nézek innét,
s mint az igazi boldogok,
a tétovázó ifjúságra
s a lépteidre gondolok.

Te vagy bennem a bizonyosság,
az önvédelem és a gőg,
a különbség, az azonosság,
a fejtartás mások előtt.
Ha jössz, a padló is megéled,
körvonalat kap a világ,
a tárgyak előrefeszülnek,
türelmük szétveti az ajtót,
lebiccenő fejem fölött
a lámpa lélegző virág,
jaj, nézd, hogy szeretek,
szeretek várni rád,

nézd, én, az egykori csavargó,
hogy ülök itt, nyugalmi lázban,
e mozdulatlan mozdulásban,
ülök és várlak, várlak –
állj meg! egy perccel előbb, mint belépsz,
még felmutatlak a világnak.

Gergely Ágnes Kossuth- és József Attila-díjas költő, író, műfordító 1933. október 5-én született Endrődön. (fotó: Szabó J. Judit)

A Gyomaendrőd Város Közgyűteményeiért Közalapítvány
kuratóriuma tisztelettel meghívja Önt és kedves ismerőseit a néhai

KISZELY LAJOSNÉ
született Kis Kováts Viktória

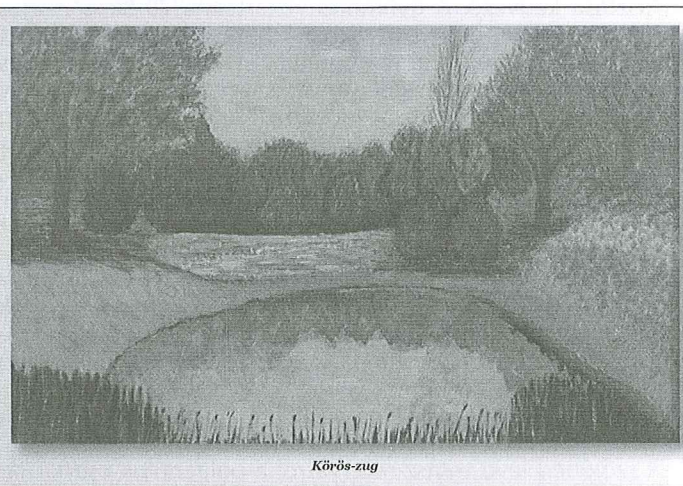
VÁROSUNKNAK ADOMÁNYOZOTT
festményhagyatékából rendezett kiállítás
megnyitójára.

Helye: **Vidovszky Béla Városi Képtár**, Gyomaendrőd, Kossuth u. 11.

Ideje: **2019. november 5. (kedd) 17 óra**

Köszöntőt mond: **TOLDI BALÁZS**, Gyomaendrőd város polgármestere
A kiállítást megnyitja: **HUNYA ELEKNÉ** nyugalmazott földrajz-rajz szakos tanár
Műsorral közreműködik: **Papp Gábor** művésztanár gitáron

A kiállítás megtekinthető: **2019. november 30-ig**
hétfő-szerda-pénteken: 12–17 óráig • kedd-csütörtök-szombaton: 8–13 óráig

Körös-zug

KISZELY LAJOSNÉ
született **Kis Kováts Viktória**, Endrőd 1921. december 22.
Mintha mindig arra készült volna hogy festhessen, csak még előbb... következtek a másra rendelt évek. Mindent megtanult, amit a falusi sors ráért.

Apja Kis Kováts Pál kovácsmester, anyja Gellai Viktória. Ahogy az apja odavette Viktóriát, „a díszítővasalás festése megragadott”, az anyja is igénybe vette. „A szövést 6 éves korom óta gyakoroltam az anyám és a nagymamám mellett.”

A szövést nyugdíjas korában ismét elkezdte, részt vett egy kiállításon, ahol felfigyeltek rá.

A férje Kiszely Lajos előbb Békés megyében, majd Budapesten vezet nagy mélyépítési beruházási munkákat.

„12 évig egyedül neveltem két gyereket, én sem tudtam munkát találni. Elhatároztuk, hogy a fővárosba költözünk. Én az egészségügyben szaknővéri végzettséget szereztem, a férjem befejezte a Mély-és Hídépítési Technikumot. Mária lányom belsőépítész, Katalin iparművész lett”

Ebben az időkből is időt szakított arra, hogy fessen, eleinte temperával, majd olajjal. És akkor egyszer csak elkezdte ontani magából a képeket. „Gyermekkori emlékeim, melyeket elhoztam magammal, előtörttek. A Körösök vidéke, a Fazekas zug, a Nagyfok zug hínáros, úszó virága, a Kis Szabó fűzfás zugai, a Csudabala tűzokjai, minden, amit ott kellett hagyni. A múltból és a jelenből is csak a szépet festem meg.” Később megörökítette utazási emlékeit is, de mindig visszatért a múlthoz.

Ekkor fedezte fel őt Cséri Lajos szobrászművész, aki tanácsokkal látta el, zsúrizta a munkáit, bátorította, és kiállításokra ajánlotta. Ez újabb lendületet adott neki.

2000-től már nem festett nagy méretben. Ettől kezdve rajzolt. Színes ceruzarajzok százait készíttette. Minden rosszról, betegségről, bánatról megfeledkezve dolgozott. A rajzolás az utolsó napjait is széppé tette 2016-ban.

Budapesten több csoportos kiállításon is részt vett.

Önálló kiállításai:

- 1980 Szentendre szőttesek
- 1989 Gyomaendrőd Déryné Művelődési Ház
- 1990 Balatonkenese Művelődési Ház
- 1991 Budapest Pataky István Művelődési Ház

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók!

A novemberi lapszámában - aktuális témaként - a szőlő és készítményeinek előnyös hatásairól szeretnék részletesebb leírást adni, továbbá egy kevésbé ismert táplálék-kiegészítőről is nyújtok rövid, tájékoztató jellegű ismertetőt.

Szőlő (Vitis vinifera)

A szőlőt a kaukázusi népek 8000 éve termesztik, de az ókori Mezopotámiában és Egyiptomban is ismert kultúrnövény volt. A szőlőtermesztés és a borkereskedés földrésze Európa, ami a Világ szőlő termésének 60%-át adja. Spanyol-, Olasz- és Franciaország tartozik a legnagyobb szőlőtermesztők közé.

A szőlő 100 grammja 18-20 gramm szénhidrátot tartalmaz, glikémiás indexe: 45%, magas érték. A szőlő jelentős cukortartalma miatt gyorsan frissít és fokozott szellemi munka esetén fogyasztása kedvező. A gyümölcs víztartalma 79-80%, magas a kálium-tartalma, emiatt jó vízajtó hatású. Az elfogyasztott szőlő elősegíti a szervezet méregtelenítését, csökkenti a vér és a vizelet savasságát. A vizelet lúgosításával elősegíti a húgysav ürülését, így csökkenti a köszvényes panaszokat. A szőlő gazdag A-, B-, C-, K-vitaminokban, magas a biotin- és a folsav-, a szelén, a vas, a kalcium- és a magnézium tartalma; elősegíti a vérképzést, immunerősítő-, szellemi- és fizikai erőnlét-fokozó hatású.

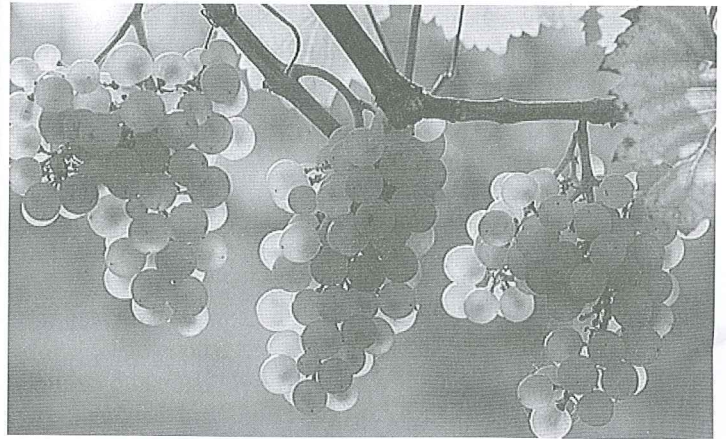
A vörös és a fekete szőlő igen gazdag flavonoidokban, mint pl. a procianidin és a quercetin. Ezek a vegyületek antioxidánsként védik a sejteket a szabadgyökök károsító hatásától, gyulladáscsökkentő és allergiaellenes hatásúak. Rugalmasan tartják az ereket, növeli bennük a vérátáramlást, védenek az érlemezésedéstől, csökkentik a szérum LDL-és emelik a HDL-koleszterin szintjét. Gátolják a vérlemezkék összecsapódását és így a vérrögképződés ellen hatnak. Elősegítik a sejtek cukor felvételét és előnyösen hatnak a vérnyomás-szabályozásra.

A szőlőben lévő transz-rezervatrol a polifenolok csoportjába tartozik. Immunrendszert erősítő hatású, véd a fertőzések-től. Gyulladásgátló-, vérrögképződés gátló-, szív-és érrendszeri védő hatása is bizonyított. Lassítja a jó-és rosszindulatú daganatsejtek növekedését, gátolja az emlőrák kialakulását elősegítő enzim termelődését és lassítja a bőr öregedési folyamatait. A polifenolok védik a sejtek DNS-állományát a szabadgyökök károsító hatásaitól, antimutagén, antioxidáns és daganatellenes hatásúak. A szőlőszemből készült kivonat tartalmazza a polifenol csoportba tartozó tannint. A tannin a vírusok felszínéhez kötődve meggátolja azok sejtfelszíni receptorokhoz kötődését, így gátolja a vírusfertőzés kialakulását. A szőlőből készült kivonat erősen inaktíválja a herpes-és a gyermekbénulást okozó poliovírusokat.

A mediterrán konyha részeként a teljes kiőrlésű gabonafélék, a friss gyümölcsök, zöldségek és a vörösbor mérsékletes fogyasztása kedvez a flavonoid felvételnek, így a mediterrán diétával 50-70%-kal csökkenhet a szív-és érrendszeri betegségek kialakulásának kockázata. Sok kutató a vörösbor mérsékletes fogyasztását tartja elsődlegesen jótékony hatásúnak. Az alkohol és a flavonoid komplex hatása növeli az érfali rugalmasságot és antioxidáns tulajdonságánál fogva a szív-és érrendszeri betegségek kialakulását jelentősen csökkenteni képes.

A szőlő magas rosttartalmú, főképp cellulózt és pektint tartalmaz, ezáltal elősegíti a megfelelő emésztést, epeelválasztást és bélműködést. A szőlőfogyasztás kedvező hatásaként megemlítendő, hogy enyhíti a premenstruációs szindróma tüneteit, idegrendszert védő, feszültségoldó hatású, edzések után alkalmas az izomrendszer regenerálására.

A szőlőmag 50% olajat tartalmaz, melyet hideg préseléssel állítanak elő; a szőlőmag olaj gazdag többszörösen telítetlen zsírsavakban; 72%-a linolénsav, de gazdag az E-vitamin tartalma is. Zöldessárga, dióhoz hasonló illatú, kellemes ízű folyadék, mely az olivajnál jobban bírja a hőkezelést. Elsősorban hidegkonyhai eljárásoknál alkalmazzák saláták és páclevék készítéséhez. A szőlőmag olaj kozmetikai célra is használható, mert bőrfeszesítő hatású, növeli a bőr rugalmasságát, védi és lelassítja annak öregedési folyamatait, csökkenti az apróbb ráncok

kialakulását. A szőlőmag olajat a bőr könnyen beissza, bőrápolásban kiválóan alkalmazható készítmény.

A szőlő levelébe vajat és húskészítményeket csomagolnak, a borba fűszer- és gyógynövényeket áztatnak be, a szőlő hajtásának nedve frissíti a szemet. Kevésbé ismert, hogy a szőlőlé besűrítésével állítják elő a törökmézét.

A szőlőt a népi gyógyászat sápadt, vérszegény, rosszul táplált betegek erősítésére, ideges, szívbeteg betegek gyógyítására javasolta.

L-Glutamin

Az L-glutamin az izomszövet építéséhez szükséges, nem esszenciális aminosav. Jelentős szerepe van a fehérje szintézisben és az izmok regenerációjában. Az alacsony L-glutamin-szint az izomszövet lebontásához vezet; az L-glutamin más aminosavakkal együtt alkalmazva beindítja és fenntartja az anabolikus folyamatokat, elősegíti az izomtömeg növekedését, gátolja lebontását. Az intenzív edzést végzőknek is ajánlott fogyasztása. Az L-glutamin elősegíti a zsírszövet lebontását, segít az egészséges bélflóra fenntartásában, segíti a szénhidrát raktárak feltöltését és sportolóknál vagy idősebbekben megelőzi az izomgörcsök kialakulását.

A vírusos vagy bakteriális fertőzéssel járó megfázások, daganatos betegségek kiegészítő kezelésében, műtét utáni rehabilitációban is ajánlott az L-glutamin fogyasztása.

Forrás:

<https://www.webbeteg.hu> > egeszseges > a-szolo-dicserete
<https://agyserkento.hu> > blog > glutamin-agyserkento-

dr. Macsári Judit

SPORT

A Selyem Úti Óvodáért Alapítvány

Tovább tart a menetelés a bajnokságban

A Gyomaendrődi FC csapata továbbra is veretlenül listavezető a megyei bajnokság harmadik vonalában. Sokgólos, közönség szórakoztató mérkőzéseket játszik, egyelőre nem látszik, hogy mely csapatok tudnák igazán megszorítani a bajnokságban és letaszítani a tabella első helyéről.

A lejátszott mérkőzés eredménye:

2019. 09. 22. Lökösháza KSK - Gyomaendrődi FC 0 : 9

G.: Ernyes R.(2), Barna T.(5), Sebők M., Hunya K.

A sereghajtó Lökösháza számára valószínű magas ez az osztály még pontot sem szereztek, gólt is alig rúgtak, a vendégek pedig komoly tempót diktáltak eddig a bajnokságban. Látszott ez az óriási különbség a mai mérkőzésen is. Igaz a vendégek kicsit nehezen melegedtek bele, de a huszonegyedik perctől a gólokat is kezdték termelni. Az első féldőben megúszták a hazaiak hárommal, a másodikban azonban kiszakadt a gólszák. A vendégek számatlanul szereztek a gólokat, hatnál álltak meg, mert vége lett a mérkőzésnek. A jó napot kifogó Barna Tamás ötöt vállalt a kilencből. A hazaiak lelkesedése dicséretes volt, de nem tudták követni azt az iramot, amit a vendégek diktáltak, így teljesen megérdemelt vendég siker született.

2019. 09. 28. Gyomaendrődi FC – OMTK-Rákóczi 4 : 3

G.: Hunya K.(3), Kun Cs.

A forduló rangadóját rendezték Gyomaendrődön, ahová a jó erőkből álló OMTK látogatott el. Mindkét csapat bátor támadójátékkal kezdett, a hazaiak az első negyedóra végén a vezetést is megszerezték. A vendégek azonban a féldő utolsó negyedórájában két gólt is szereztek, ezzel megfordították az eredményt. A második féldőben sem lankadt az iram, a hazaiak a harmadik percben már egyenlítették is. Majd a 75. perctől jött egy öt perces gól kavalkád, a hazaiak kettőt, a vendégek egy gólt szereztek. A végig izgalmas mérkőzésen aztán ez az előny már megmaradt a gyomaendrődi csapat számára. Az osztályt meghaladó színvonalú, közönségszórakoztató mérkőzésen mindkét csapat győzelemre játszott, de a játéknapi rangadóját a Gyomaendrőd nyerte, amivel megerősítette helyét a tabella élén.

2019. 10. 06. Kevermes SE - Gyomaendrődi FC 2 : 6

G.: Hunya K., Barna T.(3), Sebők M.(2)

A hazai alakulat hullámzó teljesítményt mutat, de a pozíciója erős a középsőben. A vendégek viszont továbbra is magabiztosan veszik az akadályokat. Az első féldőben nagyszerűen játszott a vendég csapat, négy gólt szerezve szinte el is döntötte a mérkőzés kimenetelét a kissé tartalékos hazaiakkal szemben. A második féldőben a gyomaendrődi csapat kicsit visszább fogta a lendületet, a hazaiak is bátrabban támadtak, és mindkét csapat két-két gólt szerezve egálra hozták a féldőt. Egy féldőnyi meghatározó játékkal fontos három pontot szerzett a listavezető a lelkes hazaiak ellen.

2019. 10. 12. Gyomaendrődi FC – Magyarbánhegyesi FC 5 : 2

G.: Barna T.(2), Békési N., Szabó P., Ernyes R.

A vendég Bánhegyesiek egyelőre nem igazán találják a győzelemig vezető utat, tudásuk alatt teljesítenek, a hazaiak azonban folyamatos jó teljesítményre képesek. Ezt igazolták ezen a mérkőzésen is. Kicsit nehezen lendültek játékba, de a féldő közepén, tizenhárom perc alatt négy góllal terheltek meg az ellenfél hálóját, amire mindössze egy válasz érkezett, ezzel el is dőlt a mérkőzés. A második féldőre csökkent a gólszerzési aktivitás, egy-egy gól született mindkét oldalon. Ismét egy nagyarányú, és teljesen megérdemelt hazai győzelem született, ahol ráadásul a vendégek kapusa volt a mezőny legjobbjára.

Fülöp Zoltán

A Selyem Úti Óvodáért Alapítvány október 19-én, minden évben, jótékonysági vacsorát rendezett a Bowling Treff Étteremben. A résztvevők és a támogatók adományaiból az óvoda udvarát szeretnénk felújítani. Az udvari játékok alá ütőcsillapító gumitéglát tervezünk lerakni. Sajnos az előző és a mostani jótékonysági estünkön befojt összeg nem elegendő célunk megvalósításához. Ezúton szeretnénk kérni mindazok támogatását, akik kisebb-nagyobb összeggel hozzá tudnának járulni az ütőcsillapító téglák felületek kialakításához. A Selyem Úti Óvodáért Alapítvány az

53200015 – 10002962 számú Békés Takarékszövetkezet Endrői kirendeltségénél vezetett számlájára várja a támogatásokat.

Köszönjük támogatóinknak (vállalkozók és magánszemélyek), valamint a Szülőknek, a Szülői munkaközösségnek a támogatását és a z eddigi segítségét.

Támogatóink voltak:

Endrői Cipőkellék Kft., Gellért János, Fekécs Edina, Somogyi István, Fülöp Imréné, Mágus-Comp Kft., Csodák Palotája, Porubcsánszki Sándorné, Gellértné Vaszkó Tímea, Skylotec Kft, Szerető Anna, Kis-Poharelec Zita, Kazai Diána, Szarka Csilla, Tapír-Papír, Bethlen Gábor Szakképző Iskola és Kollégium, Three Rivers Pub, Vargáné Marik Henrietta, Gondozási Központ, Brand Butik, Color Shop, Farkas Máté, Róza Kft, Liget Gyógyfürdő, Békés Takarékszövetkezet, Varjú-Batki Rita, Stop Butik, Mesterné Kovács Szilvia, Solymosi Edit, Hári Petra, Tűzoltóság Gyomaendrőd, FülöpZoltán, Siker Kft, Majoros Zsolt, Czeglédiné Kiss Zsuzsanna, Czeglédi Zsolt, DIADEM Gyógyszertár, Hornok-Knapcsok Ildikó, Szabó Anikó, Gecei Richárdné, Hanyecz Szilvia, Gaál-Véha Orsolya, HENKELL, Tóth Ferenc, Szendrei Dóra, Rác Imre, Dr. Rác Beáta, Márjalaki József, TURUL Cipő Kft., Pintér Béla METÁL Shop, Bowling Treff Étterem, Koloh Judit, Lourdes Honey Kft., Dávid Imréné, Kovács Anikó, Edit Reformház, Farkas Katalin, Barják Imréné, Kazainé Fekete Ildikó, Kovács Péterné, Földváriné Uhrin Zita, Edina Virágüzlet, Shoab Anita, Sallai Jánosné, Kónyáné Simon Szilvia, MAMUTEC Hungary Kft., Rác Vivien, Tandi Gyöngyi, Wolfné Kereki Tünde, Rác Csaba, Szabóné Szónya Györgyi, Uhrin Attiláné, Szujó Kft., Patakiné Sztanyik Rita, Németné Tompos Anikó, Pál Levente, Giricz Klára, Oszlács Csaba, Dr. Kmeλλár Béla, Orovecz Tamás, KERT-KIVI kft, Turcsányi Andrea, Gyomahús Kft., Koloh Imre, Kolohné Katona Erzsébet, Pintérné Hanyecz Éva, Csökéné Hornok Ilona, Békési Burger Bár, Margó Virágüzlet, Szegedi Vadaspark Nonprofit Kft, Polgármesteri Hivatal, Látókczkiné Erdős Magdolna, LM Fitness, Kurucz Erzsébet, Lehóczkiné Tímár Irén, Harnos Jánosné, Kovács Lászlóné, Földi Magdolna, Strausz Ilona, Cservenné Farkas Yvette, Szarka Róbert, Tóth László, Ancsika Fodrászat, Pallainé Losonczy Dóra, Dóri masszőr, Novák Rita, Kiss Ede, Kissné Rimóczi Erika, Kurilla Zsolt, Paróczai Zoltán, Körös-Fogadó és Étterem, Piltz Kitti, Melódia-Üzletház, Kalamáris, Mergl Zsolt, Benkó Anett, Nádasdiné Tímár Andrea, R. Nagy Tibor, Pécsi Edit, Czinege Tímea, Dreher Söröző és Étterem, Lestyán Linda, Szabó Istvánné, Vég Anita, ÁSZ-Foto, Gózan Helga, Giricz Alexandra, Szarvasi LUX Kft., Mózes Anett, Pilla Műhely, Ambróziné Omiliák Margit, Csík Andrásné, Tóth Szabina, Ráczné Ecker Andrea, Varga Jánosné, Bela Imréné, Maráz Alíz, Geri-Phone, Tímár Balázs, Menyhárt Olga, Endrői Patika, Szilágyi Zsolt, Hunya Ágnes, Dr. Schober Ottó, Fekécsné Szakálos Eszter, Szécsi Diána, Csalah Beáta, Babos Nikolett, Gyopáros Fürdő, Dinya Zoltánné, Szabó Mária, Happy Chicken Center, Dógi Adrienn, Süttö Gyöngyi, Tóthné Szabó Irén, Koloh Gábor, Antal Andrásné, Traulig Edit.

Kedves Támogatóinknak és a Városunk Újság olvasóinak Áldott, Békés Szép Karácsonyt és sikerekben gazdag Új Évet kíván a Selyem Úti Óvoda és Bölcsőde gyermekei és dolgozói nevében:

Szabó Istvánné intézményvezető

Ízes Ízek

November

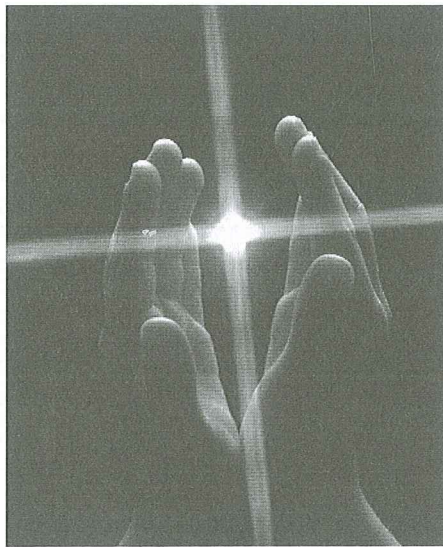
Tejfölös tök

A megtisztított, vastagabb csikokra vágott tököt vegetás vízben megfőzzük. Kivajazott tűzálló tálba fektetjük, megszórjuk pirított zsemlemorzssával. Tejfölbe tojást, lisztet keverünk, ízesítjük és a tökre öntjük, hogy elfedje. Sütőben pirosra sütjük. Sült burgonyával tálaljuk..

Seidl Ambrus

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GELLAI LÁSZLÓNÉ szül.: TÍMÁR MARGIT GIZELLA, volt gyomaendrődi lakos életének 79 évében 2019. október 23-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

Ima a halottakért

Végtelenül jóságos, irgalmas Úristen! Könyörülj minden meghalt hívó lelkén, kik még a tisztítóhelyen szenvednek. Engedd, hogy kínjaiktól megszabaduljanak és örök birodalmadba felvétessenek. Annak pótlása végett, amivel ezek igazságotnak még tartoznak, felajánlom neked mindazt, amit szent Fiaid e földön tett és szenvedett. Fogadd el, legkegyelmesebb Atyám, azok mulasztásaiért és hanyagságaiért szent Fiaid jótetteinek és érdemeinek sokaságát; azon méltatlanságokért pedig, melyekkel téged illettek, Fiaidnak kínjait, fájdalmait, sebeit és szenvedéseit, melyeket azokért elviselt; és ama büntetésekért, melyeket még el kell viselniük, a keserű halált, melyet szent Fiaid értettük szenvedett. Engedd, hogy Fiaidnak azokért is kiontott drága szent Vére tisztulásukra, enyhülésükre és szabadulásukra szolgáljon. Mutasd meg irántuk, mennyei

Atyám, végtelen irgalmasságodat, és vedd fel őket magadhoz az örök boldogságba, hogy Téged a mennyben szentjeiddel együtt szüntelenül dicsérjenek és magasztaljanak. Amen.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrődi Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon, fogadja be őket az Úr az Ő országába. Az Örök Világosság ragyogjon felettük!

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP
KERÉKPÁRÜZLET ÉS
ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre
vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Gazdafórum Gyomaendrődön

Október elején az önkormányzati választásokra készülve gazdafórumra gyűltünk egybe a Szent Antal Nép-
házban. Az első előadó Dr. Kulcsár László, a Békés megyei
Agrárkamara elnöke az agrárkamara szerepéről beszélt.
Szólt az eredményekről, hogy a támogatások lehívásában
a falugazdász hálózat által, milyen nagy szerepe van a ka-
marának. Szintén pozitívum az egyszerűsített foglalkoz-
tatás területén elért siker és a vízgazdálkodás, valamint
a fejlesztési pénzek eredményeit is említette. A jövőbeni
tervek, a termőföld magyar kézben tartásának védelme,
az adminisztráció csökkentése és szövetkezesek, terme-
lői csoportok létrehozása. A modernizáció kulcskérdés,
melynek része a precíziós gazdálkodás, de javítani kell az
oktatás hatékonyságán, hogy a gazdák nagyobb ismeret
birtokában végezzék munkájukat.

Az est fő előadója Professor Dr. Gyuricza Csaba a
Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ (NAIK) fő-
igazgatója volt, aki mindig szívesen jön szülővárosába.
A jövő öt, de inkább több évre szóló kilátásairól beszélt.
Előljáróban tényként elmondta, hogy a rendszerváltást
jelentős visszaesés követte. Az elmúlt 8-10 évben a ter-
melés ugyan 50%-kal nőtt, de a rendszerváltáskori szintet
még így sem éri el, ugyanezen idő alatt a világ mezőgaz-
dasági termelése 70%-kal lett magasabb. Az EU 1ha-ra
eső átlagának 50-55 %-át érjük el jelenleg. Az unión be-
lül ugyanakkor a három leggyorsabban fejlődő ország
között vagyunk.

Kiemelt több területet, ahol szükséges lépünk. Első
terület az oktatás, kutatás és az innováció. Az említett
területeken külföldön igen elismertek vagyunk. Kutatás-
ban kiemelkedő a megyéből Szarvas. Az oktatás esetén
van behozni való, a mezőgazdasággal foglalkozók 3,5%-
a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, ami igen alacsony
szint. Nem kerülte el a klímaváltozás említését, van-
volt mondta. A jelen magyar klímája olyan, mint a 60-as évek-
ben Bulgáriában volt. Alkalmazkodni kell és itt az öntözés
helyzetének ismertetésére tért át a professzor. 1990-ben
400 ezer hektár volt az öntözött terület, most 100 ezer
ha alatt, pontosabban 87 ezer ha. A jövőben jelentős fej-
lesztési lehetőségek lesznek, melyeket ki kell használni,
Szarvason mintaterület lesz kialakítva. A precíziós gaz-
dálkodásról néhány fontos gondolatot mondott. Nő a
drónok szerepe a növényvédelemben. Következő téma az

élelmiszerbiztonság és a termékpálya volt. Segíteni kell
a szövetkezeseket, mely tulajdonképpen gazdaösszefogás.
A GMO mentesség az alapanyagelőállításra már az alap-
törvényben meghatározott, a feldolgozásra még nem.
Cél a külső függőség csökkentése. Itt kell megemlíteni a
génmódosítás és a génszerkesztés fogalmát. A módosítás
során a növénybe idegen gén, például sertésé kerül és ez
generációkon átívelő hatás, míg a génszerkesztés esetén
a saját gének szerkesztésével történik a változtatás. Az EU
jelenleg a génszerkesztést is GMO-nak tekinti.

A fórum végén kérdéseket lehetett feltenni, majd ba-
ráti beszélgetésekre is sor került.

Gyomaendrőd, 2019. 10. 30.

Várfi András
agrarmérnök

A cikk írása közben eszembe jutott néhány gondolat.

*Az első a falugazdászokról, mert hiszen én is voltam fa-
lugazdász. Frissítette az élményt, hogy a fórumot követő
hétvégén egy volt kollégánk meghívásának tettünk eleget,
többen már nyugdíjasok, de voltak a vendégek között ma
is aktív falugazdászok. Természetesen emlékeztünk a régi
időkre, mikor 1994-ben kezdtünk, amikor az akkori minisz-
ter úgy bocsájtott minket a pályára, hogy „Maguk lesznek a
falu vezérürüjei”. Majd változtak az idők és többen gazda-
jegyzőként dolgoztak. A politika oldaláról sokszor vitatták
van-e szükség erre a hivatalra, volt idő mikor nem volt biz-
tos a fizetés sem. A kamara megyei elnökének mondataiból
úgy tűnik stabil a helyzet.*

*Amikor aztán Dr. Gyuricza Csaba a NAIK főigazgatója a
feladatokat meghatározta, jutott eszembe, hogy a magyar
mezőgazdaság ismét a pályára állt és valóban múltunknak
megfelelően vezető, magas színvonalú termelés valósulhat
meg az országban. A helyzetelemzés, miszerint több muta-
tásban a rendszerváltások alatt vagyunk, juttatták eszem-
be, hogy az uniós csatlakozáskor a „Nyithatunk-e cukrász-
dát Bécsben? helyett a mezőgazdaság helyzetével kellett
volna foglalkozni. A célok helyes megfogalmazása vezet
eredményre, és adottságainkkal élve lehetünk ismét a leg-
jobbak között. /Várfi/*

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endródi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út
1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Iványi László * Főszerkesztő helyettes: Lehoczkiné Tímár Irén * Szerkesztőség címe:
Szabó Zoltánné Városunk szerkesztősége 5502 Gyomaendrőd, Endródi u. 11. Tel. +36 20/519-8798 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András,
†Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Czank Gábor, Dávid Benajmin, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hegedűs Bence, Hunya Jolán, dr. Macsári
Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Technikai munkatárs: Bukva Csilla *

Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten a hónap 15. napján *

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. *

<http://www.varosunkujas.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujas.hu

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Pályaorientációs nap a felső tagozaton

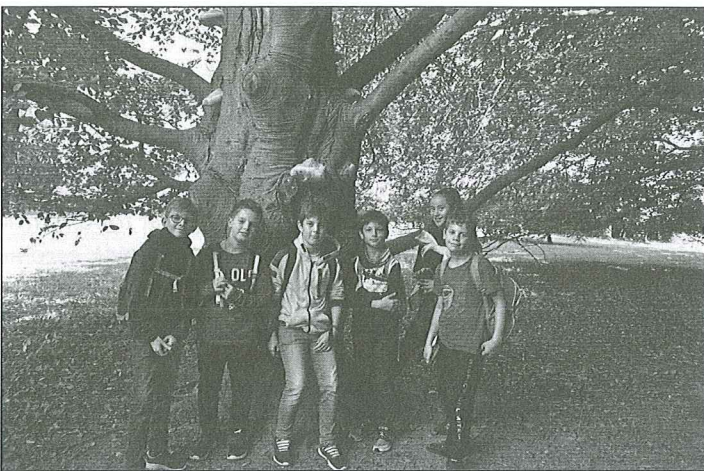
Október 24-én pályaorientációs napot tartottunk. Tanulóink különféle előadásokat hallgathattak meg (pl.: informatikai, egészségügyi), és a témához kapcsolódó tartalmas programokon vehettek részt.

Első helyezés a rajzpályázaton

Éppen a Méhecskeavatón teljesítette a feladatokat az osztályunk, amikor Dinya Livia tanárnő megérkezett a díjátadásról, és közölte az örömhírt: a Közlekedésbiztonság gyermekszemmel c. rajzpályázaton az 1. helyezést a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 5. a osztálya nyerte a kategóriában. Volt nagy öröm, amikor kiderült, hogy a jutalom az osztály számára belépő a Szarvasi Arborétumba. A kirándulást október 16-ára szerveztük, s szerencsére ragyogó napsütéses idő volt ezen a napon. Osztályfőnökünk, Domokos Anikó és a következő szülők segítségével jutottunk el Szarvasra: Aranyi Katalin, Vaszkó Anikó, Gergely Orsolya, Kiszely Anikó és Pájer Richárd. Egy hatalmas sétát tettünk az arborétumban, megcsodáltuk az őszi erdőt, a hatalmas fákat és a különleges terméseket. Majd ezután a Mini Magyarország makettjeit tekintettük meg. Az új játszótér érdekes játékeit is minden osztálytársunk kipróbálta. Köszönjük Livi néninek, hogy segített nekünk a pályázat elkészítésében!

5. a osztály tanulói

Jutalomkirándulás

2019 szeptemberében, életünk első rajzpályázatát készítettük el közösen egy városi kiírásra. Nagy örömeinkre, alkotásunk sikeres lett az 1-4 évfolyamosok körében. Első helyezést értünk el. Nyereleményünk egy csoportos belépő volt a szarvasi arborétumba. A kirándulásra okt.16-án került sor. A kellemes, csodálatos őszi időjárás kedvezett az arborétumi sétához, ahol csodálattal néztük a színes levélben pompázó fákat, csodálattal figyeltük meg az óriási

mamutfenyőt. A séta után a Minimagyarország-makett kiállítását is megtekintettük. Az interaktív kiállításnak nagy sikere volt az osztály tanulóinak körében. Köszönjük a lehetőséget, hogy egy felejthetetlen délutánt tölthettünk együtt ezen a csodálatos helyen.

1. a osztály

Bolyai Megyei Matematikaverseny

2019. október 11-én 6 csapattal, 24 tanulóval (5-8. évfolyam) indultunk el vonattal Békéscsabára a Bolyai Megyei Matematikaversenyre. A feladatok megoldására a gyerekeknek 60 percük volt. A verseny után a tanulók izgatottan nézték a megoldókulcsot és hasonlították össze a saját eredményeikkel. Négy csapatunk különösen szép eredménnyel büszkélkedhet. Az nyolcadik osztályos Kettő plusz kettő nevű csapat Szilágyi Adriennel, Szilágyi Zsófiával, Fitos Martinnal és Kézi Zoltánnal a 22. helyen végzett. Felkészítő pedagógus: Ökrös Katalin. A hatodik osztályosoknál Kiszely Kitti, Gyuricza Tamás, Halász Ádám, Varjú Zétény Végtelen értelem nevű csapata 21. helyezést ért el. Felkészítő pedagógus: Fekécs Éva. Az ötödik osztályosok Agymenők nevű csapata Bánrévi Hannával, Velő Boglárkával, Ivanovics Milánnal és Szujó Barnával az előkelő 18. helyezést érték el. Felkészítő pedagógus: Ökrös Katalin. A nyolcadik osztályosok Mesterek nevű csapata meghívást kapott az ünneplés eredményhirdetésre, mivel a megyei fordulóban bekerült az első hat csapat közé, és mint kiderült harmadik helyezést értek el! Csapattagok: Bula Boglárka, Szabó Leila, Szőke Gyula és Uhrin Andor. Felkészítő pedagógus: Ökrös Katalin.

További versenyzőink: Uhrin Szonja, Varga Luca, Szabó Áron és Uhrin Levente, Erdősi Flóra, Saly Tamás, Tódor Ákos és Vinkovics Barnabás. Gratulálunk a versenyzőknek!

Suliváró

Október 17-én „Szörnyen jó” Suliváró foglalkozáson vettek részt a nagycsoportos óvodások. Vidám köszöneti formák segítségével barátkoztak a „kisbálintos” szörnyecskékkal a gyerekek. Megtanultak egy szörnyes mondókát, majd zenés tornával készültek fel a szörnyen izgalmas akadály próbára. Végül karikában táncdal fejeződött be a program. Miután mindenki sikeresen teljesítette a próbát, éremmel gazdagodva tért haza.

„A zene, az kell!”

Nagy örömeinkre az idei tanévben is sokan vásároltak Filharmónia Ifjúsági bérletet diákjaink.

Első alkalommal: Mi fán terem a jazz muzsika? címmel Oláh Dezső trióját hallhatták, láthatták a gyerekek, a református templomban. Igazán hozzáértő művészek segítségével ismerkedhetett meg a népes gyerektábor ezzel a műfajjal. A Junior Prima díjas Oláh Dezső pályafutását számtalan szakmai elismerés és változatos zenei együttműködés jellemzi. A Bartókon és Bachon nevelkedett zongoraművész a zene sokoldalúságát, változatoságát, és ennek kifejezését tartja a legfontosabbnak. A trió a klasszikus és kortárs zenéből is táplálkozott jazz virtuóz, ugyanakkor játékos kavalkádját is bemutatta be a fiatal közönségnek.

Vaszkán Milán újabb sikeres szereplése

A három héttel ezelőtt Békéscsabán 800m síkfutásban aratott parádés regionális győzelmét követően, ezúttal október 12-én a pósteleki parkerdőben került sor a Sport XXI Program régiós mezei futóversenyére, ahol a Kis Bálint Általános Iskola Sportegyesületének 11 éves versenyzője egy évvel idősebb társai között az U 13-asoknál korosztályában első, összesítésben a második helyen végzett a 2.000m-es távon 7:09 perces kiváló időeredménnyel. A versenyen végig vezetve uralta a mezőnyt, két fejjel magasabb szolnoki ellenfele a célban bedobva magát előzte meg és lett így ezüstérmes, ami így is rendkívül magasztos teljesítménynek számít. Ezzel a szabadtéri versenyei véget értek, következik a hosszú alapozó időszak, majd tavasszal az országos mezei futóversenyek. Az ifjú versenyző felkészítője édesapja, Vaszkán Gábor atlétika szakedző.

NAGYVÁRADON JÁRTUNK

2019. szeptember 28-án, egy pályázati támogatásnak köszönhetően az Endródiek Baráti Köre egynapos buszos kirándulást szervezett Szent László városába, Nagyváradra. Közel 40 fő vett részt az utazáson. A főszervező Németh Edit volt.

Tagjaink közül többen meglepetéssel szolgálták már az induláskor, amikor „szíverősítővel” és frissen sült süteményekkel kínálták a buszon lévőket. Köszönjük kedvességüket!

A „Körös-parti Párizsban” egy nagyon jól felkészült helyi vezető, Melinda mutatta be nekünk a várost.

Látogatásunkat a székesegyházban kezdtük. Mivel egykor Endrőd a Nagyvárad Egyházmegyéhez tartozott, így voltaképp nem idegen helyre jöttünk. Egy régi mondás szerint: „Endrőd a nagyvárad püspök pásztorbotjának egyik ékköve.” Megtekintettük a kincstárat is, amelynek egyik legféltettebb darabja a Szent László ereklyetartó. A kriptába ugyan nem sikerült lemennünk, de alkotásaikat felsorolva, megemlékezünk az itt nyugvó egykori papjainkról. Schiefner Ede, Grócz Béla és Zelinka János egymás után összesen 70 évig voltak plébánosok Endrődön. Áldásos építő tevékenységük eredményeit részben még ma is láthatjuk városunkban. Dászkál Istvánnak első kápláni szolgálati helye volt Endrőd a 40-es évek közepén. Nagyon megszerette az endródieket. Egykori tanítványai közül néhányan jelen is voltak a kiránduláson. Ő később Nagyvárad Ordinaríus lett a 80-as években, és szintén itt nyugszik a székesegyházban.

Ezután egy hosszabb séta következett, ahol gyönyörködhettünk Várad csodaszép épületeiben, amelyek mind az első világháború előtt épültek. Ady Endre meghatározó személyisége a városnak, akinek emlékére külön múzeumot hoztak

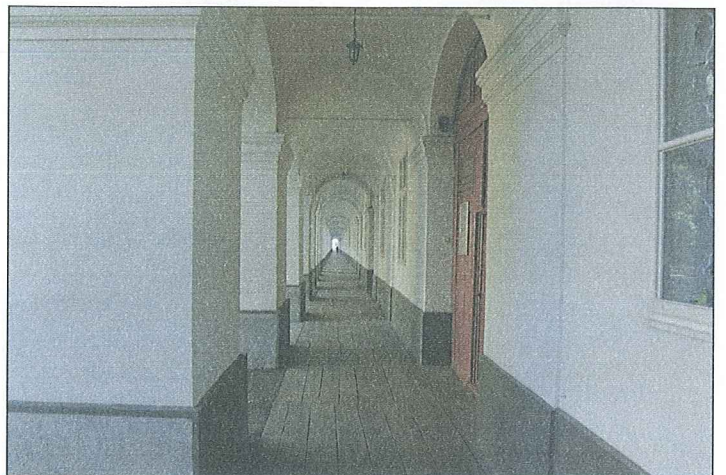
létre, és szobra is van.

Ebéd után a Szent László tér, a Fekete sas palota, az egykori zsinagóga, majd az újra látogatható vár következett. Itt, Szent László és Luxemburgi Zsigmond királyaink középkori nyugalhelye közelében több kiállítást is megtekintettünk.

Hamar eltelt az a közel hét óra, amit a városban töltöttünk.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében mondhatom, hogy szép élményekkel lettünk gazdagabbak. Köszönjük a szervezést!

Giricz László, az EBK tagja

Nagyváradon jártunk

Cikk a 19. oldalon!

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szeneskályhák
- kályhacsövek, szeneskannák
- biobrikett tüzelők, begyújtó kockák
- üstházak, zománczott üstök, gázégők
- üvegdemizonok, borosüvegek
- bor- és cefreélesztők, pektinbontók
- műanyagbordók, műanyagkannák
- fejszék, balták, kéziszerszámok
- őszi műtrágyák, virágföldek, cserepek
- munkavédelmi cipők, csizmák, kesztyűk
- csavarok, szegek, zárak, lakatok stb.
- fóliák, zsákok, takaróponyvák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ